

DRUŽINSKI TEDNIK

Kdor hoče vladati ljudem,
mora vladati njihova srca.

Oče Lacordaire
(1802—1861)

Leto IX.

Ljubljana, 21. oktobra 1937

Štev. 42.

Danes:

MISLI O ZAKONU

(Gl. str. 5)

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Tel. št. 33-32. Poštini predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: 1/2 leta 20 din, 1/4 leta 10 din, 1/8 leta 5 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. — ROKOPISOV ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 din znamk. — CENA OGLASOV: med besedilo o stane vsaka enostopna poletna vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetra in širina 55 mm) din 7.—. Med oglasi stane vsaka poletna vrstica din 4.50. Način: vsaka beseda din 2.—. Mali oglasi: vsaka beseda din 0.50. Oglasi davek povsod se posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

„Kar po domače“

Prišla sem v trgovino z drobnim pecivom.

Ob prodajalnem pultu stoji elegantna dama. Pred njo pet odprtih skatelic keksov vseh mogočih oblik. So tu napolnjene gobice, koleščki, srčki in druge fantastične oblike, ki si jih tovarnarji izmišljajo, da tem bolj privabijo naš izumetničeni okus.

Dama ima na sebi črne usnjene rokavice. Prišla je morda s trga, kjer je otipavala perutnino, morda od vlak, kjer se je oprijemala umazanih kljuk in držav, ali bogve odkod. Vidim samo to, da s svojimi orokavimi prsti potiska v skatlice, jemlje in v roko zdaj en kos, zdaj drugega in jih spet polaga nazaj. Prav kakor bi se hotela igrati s temi res lepimi okusnimi stvaricami. Kaj zato, če bo nekdo drugi jedel te kekse, ki so se jih oprijeli bacili z njenih rokavic, kaj zato, če so vmes bolezenske klice, ki bodo nekoga okužile, — saj ona je »fina« dama in lahko izbira v trgovini, kakor se ji hoče.

Ko se je končno odločila za neko vrsto keksov, je odprla svojo torbico. V manjšem predalčku zraven roba je tical tisočak. Prevzetno ga je vzela in nas druge premerila z omalovaljujočim pogledom. Nato je, naslonjena s komolcem na robove skatelic, položila denar — pa če verjamete ali ne — na sredo v eno do vrha napolnjenih skatelic — kar naravnost med kekse.

To videti in oditi je zame pomenilo eno, čeprav se je čul za menoj glas osuple prodajalke, ki pa se ni nič potrudila, da bi malo omejila »damino« samevoljno izbiranje.

Drugičrat, bolj zgodaj okrog četrta na osem stopim v neko drugo manjšo prodajalno z malim pecivom. Rada bi si kupila, — bilo je prve dni meseca — dva orehova zapojenja.

V trgovini je bila samo vajenka, ki je pometala. Večji kosi slaščic, kar jih ni bilo v skatelah, so stali nepokriti na mizah, tla niso bila poskropljena in prah se je dvigal po vsem lokalu. Ko sem povedala svojo željo, je vajenka pustila metlo in ne da bi si vsaj roke obrisala ob čist prtič, »kar tako« vzela dva kosa s krožnika in jih zavila. Kleščice za pecivo so ležale poleg nje na mizi, toda videti jih in raje »kar po domače« napraviti, je bilo zanjo samo ob sebi umevno.

To sta dve resnični zgodbi iz naše »bele« Ljubljane. Nič ne rečem, mnogo je neoporečnih trgovin z živili, še več pa takih, kjer se ravna po priznanem gestu: »kar po domače« in pozneje zastojajo ugibajo, zakaj se jim redčijo kupci. Ne zavedajo se, kako silno občutljiv je današnji kulturni človek, ki mu je higijena prešla že takorekoč v meso in kri in kako zelo je treba zlasti v prodajalnah z živili paziti na to, da ima kupec čisto zelo ostre oči, čeprav tega ne pokaže in ne pove vselej.

Danes pač nismo več v časih, ko so jedli ljudje iz skupnih skled in si podajali kuhane ali pečene kose mesa kar iz rok v roko ter pili vsi iz enega in istega kozarca. Celo na kmetih ima že vsak član družine svoj krožnik, koliko več higijene je treba v tujih lokalih, ko človek nikoli ne ve, s kom ima posla.

Morda bo kdo rekel, da so bili kljub temu ljudje preje bolj zdravi, četudi so manj pazili na higieno. Da so bili bolj utrjeni, je že res morda, pa to so bile le izjeme.

Na um mi prihaja tragično-komična zgodba. Ciganin baron sta prišla po naključju isti dan v mesto okrog poldne. Cigan je zavil na sejm, ki se je že razhajal in našel na kupu smeti napolnjen gnilo čenče. Ker neumite jih je metal v usta. Baron pa si je v enem najboljših hotelov naročil cvrto ribo. Prinesel mu jo je natakar v belih rokavicah, na srebrnem pladnju. Kmalu zatem je baron umrl radi zastrupljenja — riba je bila že pokvarjena — a cigan je veselo živel dalje, ne da bi ga bilo le količjak škripalo v želodcu.

Na eni strani vsega hudega vajeni ciganov želedec, na drugi strani lažihigienizacija brezvestnega kuharja!

Za nas druge pa mora biti čistočeno prvih pogojev pri živilih, seveda mora biti združena tudi z brezhibno kakovostjo. Kaj pomaga zlata skleda v belo orokavičenih rokah, če pa je vsebina ničredna!

Gorenjka.

Razgled po svetu

Razočarani francoski desničarji

Kantonske volitve so dale krepko zaslombo sedanji vladi ljudske fronte
Cincarska zunanja politika angleške vlade. — Kitajci se dobro drže

Ljubljana, 19. oktobra.

Pretekli dve nedelji so se na Francoskem vršile tako imenovane kantonske volitve, t. j. volitve v okrožne in okrajne svete. Čeprav pri teh volitvah običajno ne igrajo tako pomembne vloge politična gesla kakor pri parlamentarnih volitvah, temveč mnogo bolj krajevni, komunalni in podobni momenti, so to pot v vsej Evropi s posebno nestrpnostjo čakali nedeljskih rezultatov: saj so imeli pokazati, ali je sedanja levičarska vlada na Francoskem še tako trdno zasidrana med ljudstvom, kakor je bila pred dobrim letom pri parlamentarnih volitvah, ali se je pa politično razpoloženje Francozov obrnilo drugam.

Najboljši odgovor na to vprašanje dajo številke same. Pri volitvah v okrožne svete so dobili (+ pomeni prirastek, — pa izgube v primeri s prejšnjimi kantonskimi volitvami):

STRANKE LJUDSKE FRONTE

	mandatov +	—
Radikali	526	42
Socialisti	234	71
Komunisti	41	31
Soc. republ. unija		
(Paul Boncour)	46	19
Neodvisni soc. radikali	15	5
C. Pelletan	2	1
Skupaj	864	103

NASPROTNIKI LJUDSKE FRONTE

	mandatov +	—
Neodvisni radikali	119	26
Ljudski demokrati		
(Callaux)	20	2
Levičarski republikanci	207	34
Rep.-dem. unija		
(Marin)	240	9
Konservativci	59	6
de la Rocque	14	10
Doriot	2	1
Alzaški avtonomisti	—	2
Skupaj	661	22

Volitve v okrajne svete:

STRANKE LJUDSKE FRONTE

	mandatov +	—
Radikali	544	37
Socialisti	309	84
Komunisti	66	43
Soc. rep. unija	31	8
Neodvisni soc. rad.	15	18
C. Pelletan	5	2
Skupaj	970	129

NASPROTNIKI LJUDSKE FRONTE

	mandatov +	—
Neodvisni radikali	114	33
Ljudski demokrati	54	9
Levičarski republ.	237	78
Rep.-dem. unija	391	10
Konservativci	68	2
de la Rocque	29	23
Doriot	2	1
Alz. avtonomisti	—	1
Skupaj	895	45

Če primerjamo glasove, oddane pri lanskih parlamentarnih in pri pravkaršnjih kantonskih volitvah, se nam pa pokaže tale slika (v odstotkih):

	Leta 1936	Leta 1937
Radikali	20.6 %	34.5 %
Socialisti	25.5 %	15.3 %
Komunisti	8.6 %	2.7 %
Neosocialisti	6.3 %	4.1 %
Neodvis. soc. rad.	4.4 %	7.8 %
Desničarske stranke	33.7 %	35.5 %

Prostovoljsko mešetarenje

Diplomatski boj za španske »prostopoljce« in proti njim se je spet končal s porazom angleške in francoske teze. London in Pariz sta se odločno zavzela za to, da se ta kamen spotike med demokracijo in diktaturo spravi s sveta zunaj londonskega odbora za nevmešavanje. Italija je to tezo zavrnila in Angleži in Francozi so pred rimsko-berlinskim odporom odnehal. Ugledni angleški publicist Ver-

Zunanji minister Anthony Eden, skupaj s predsednikom vlade Chamberlainom vodja angleške zunanje politike.

non Bartlett, diplomatski urednik lista »News Chronicle«, se silno zgraža nad takšno politiko Angleže in Francije. Napisal je oster članek, ki mu je dal isti naslov — »J'accuse!« — kakor pred 40 leti slavni francoski pisatelj Emile Zola, ko je tako odločno nastopil v obrambo po nedolžnem obsojenega Dreyfusa. Bartlett pravi:

Ta članek je napad na britansko vlado zaradi njene strahopetnosti, strahopetnosti, ki dobiva že obliko izdajstva. Napisal ga je človek, ki ni član nobene politične stranke, človek, ki veruje v nujnost preprečitve vojne in v to, da sta dobro ime Velike Britanije in spoštovanje do prostovoljno sprejetih obveznosti preveč važni stvari, da bi smeli iz njih kovati strankarski kapital.

Nimamo pravice pozabljati; nepripravljeni zgodovinarji se bodo v sramoto britanske vlade gotovo spomnili, da je britanska vlada takoj po izbruhu španske vojne uvedla politiko nevmešavanja; pri tem se ji je tako mudilo, da je posegla celo po enostranskih ukrepih in je prva med vsemi vladami prepovedala svojim državljanom in ladjam sleherno pomoč zakoniti španski vladi.

Celo leto tako imenovanega nevmešavanja je sleherni član britanske vlade natanko vedel, da Italija in Nemčija posegata v španske boje; ali je misel o nevmešavanju spočel London ali Pariz, je pri tem docela vseeno. Francozi so v primeri z nami slabi; človeku se kar smilijo, ko vidi, kako plaho pazijo, da ne bi niti v sanjah česa storili, kar bi utegnilo raztrgati zvezo med Londonom in Parizom.

V abesinski vojni ste nam govorili, da se nam ne mudi za sankcije, ker bi Italija kvečjemu v enem letu mogla zmagati. Abesinijo so spravili z bombami in s strupenimi plini na kolena. Enako nam zdaj govore o Španiji in mi moramo gledati, kako prihaja junaški španski narod do spoznanja, da sta nemško in italijansko jeklo trši od mesa in kosti mož, žensk in otrok. Mi navadni ljudje z ulice nimamo velikega vpliva in ne razumemo kaj prida fines politike. Radi pri-

znamo, da stoji vlada pred strašno odgovornostjo. Toda obvarovati moramo svoje sinove strahotnega in nesmiselnega klanja, kakor ga danes doživljata Španija in Kitajska. Kar natančno vemo, je tole:

1. da ni še noben samosilnik na svetu spremenil svojih metod, če je videl, da se mu nihče ne upa postaviti po robu;

2. da Italija z eno armado v Abesiniji, z drugo na Španskem in s tretjo v Libiji nikoli ne more biti kos britanskemu imperiju;

3. da se bo britanska javnost, če bi se Italija spustila v vojno in bi se ji Nemčija pridružila, še hitreje spontano strnila kakor leta 1914., kajti danes bi imeli vendarle kakšen spodoben nagib, da bi se bilo vredno zanj boriti;

4. da se, če naj ne bo demokracija nič drugega kakor neprestan beg pred odgovornostjo, strahopetost in molčečnost pristanek na žrtve drugih, izdajstvo naših dolžnosti, da izpopolnimo kolektivni varnostni sistem in se tako oddolžimo žrtvam zadnje vojne — da se na vsoto to demokracijo lahko pokasljamo;

5. da ni to, kar pravkar doživljamo, nikakršna demokracija, temveč nje izdajstvo, in da so možje, ki uganjajo takšno politiko, vredni zgolj našega zaničevanja.

Bartlettova obsodba je ostra in na videz nedvomno upravičena. Po odločnih besedah v Nyonu bi bil ves svet pričakoval, da bo zdaj konec angleškega cincanja — da so Francozi spričo današnjih razmer na svojih mejah slabičji, ki morajo uravnjavati svojo zunanjo politiko po Londonu, svojem edinem tehtnem zvezniku, smo tudi mi že nekajkrat zapisali — konec tem prejšnjim, ker jim je v poslednjem trenutku priskočil še Roosevelt na pomoč. Toda preden Angleže obsodimo, moramo vendarle pogledati, ali nimajo za takšno cincarsko politiko kakšnih tehtnih razlogov.

Dogodki zadnjih tednov nam že na prvi pogled pokažejo, da takšnih razlogov ne manjka. Ne samo so Angleži prešibki, da bi se mogli hkratu boriti na dveh frontah, na Španskem in na Kitajskem — tudi o tem smo že obširno pisali — da bo njihova zadrega popolna, je planil nevaren ogenj še v vzhodnem Sredozemlju, v Palestini. To kar se danes dogaja v Sveti deželi, ni slučajnost, ni boj med Arabci in Židi. Požar v Palestini je premišljeno podtaknjen in nekdo ima velik interes, da ga umetno razplaha. Ta »nekdo« tega niti ne taj; ko je šel pred nekaj meseci Mussolini v Afriko, je na ves glas razglasil, da želi biti Italija pokroviteljica mohamedanskega sveta. Takrat so se Angleži sicer nekoliko razburjali nad donečimi besedami italijanskega diktatorja, toda posebnega pomena jim menda niso pripisovali, drugače ne bi bili medtem tako na hitro roko in — tako vsaj vse kaže — brez zadostne psihološke priprave razdelili Palestino med Arabce in Žide.

Da res Italijani kumujejo arab-

Zemljevid k dogodkom v Palestini

ski vstaji v Sveti deželi, dokazujejo tudi zadnji veliki transporti italijanskega vojaštva v Libijo. Resda Egipt, mejaš Libije, danes ni več pod angleškim protektoratom, toda ta okoliščina prav nič ne spremeni dejstva, da bi napad nanj v prvi vrsti in najbolj v živo zadela baš Angleže. Ob Egiptu je Sueški prekop, drugi sredozemski prehod na najbližji poti iz Anglije v Indijo. Ne trdimo, da ga hoče Mussolini-jeva Italija že zdaj dobiti v svoje roke; tako daleč razmere v Sredozemlju vendarle še niso dozele. Mnogo verjetnejše je, da hoče Italija danes le demonstrirati, tem bolj ker ve, da spričo sedanje angleške nervoznosti že sama demonstracija zadošča. Italijani se v svojih računih res niso usteli; svoj politično-taktični namen so v celoti dosegli. Angleži ta trenutek nimajo živcev, da bi z vsem poudarkom vztrajali pri svoji tezi o »odpoku« »prostovoljcev« s Španskega; njihove pozornosti danes ne uklepa več samo Gibraltar, ampak morda še bolj Aleksandrija, Port-Said in Suez.

Ne trdimo, da Bartlett tega ne bi bil vedel, ko je pisal svoj gnevni članek; prav dobro je to vedel. Njegov krik ni samo obsodba sedanjega angleške zunanje politike; uničujoča obsodba je vse angleške politike zadnjih let, obsodba nezmožnega Macdonalda, obsodba počasnega Baldwinja, obsodba kompromisarskega Chamberlaina. Za politiko današnje je angleške vlade so do neke meje opravičilo grehi njenih prednikov; za grehe teh prednikov opravičila ni.

Kitajci čedalje trši orih

Od dne do dne prihajajo Japonci bolj do spoznanja, da so se to pot krvavo usteli. Videč, da pri Sanghaju nikamor ne pridejo, so se s tem večjo srditostjo vrgli na Severno Kitajsko. Tam jim je spričo neizmernosti ozemlja in neurejenih razmer med tamkajšnjimi kitajskimi armadami — nekateri generali se zdaj ne vedo, kje jim je mesto, na strani njihove vlade ali na strani Japoncev — stvar nekoliko lažja. Zato japonski generalni štab lahko dan za dnem poroča o novih uspehih na severu.

A tudi ti »uspehi« postajajo čedalje skromnejši. Kdor pazljivo zasleduje boje na Severnem Kitajskem in se vsaj nekoliko orientira v zmedeni kitajskih krajevni imeni, je imel že nekajkrat priložnost ugotoviti, da se Japonci ponekod bijejo za kraje, ki so jih v svojih poročilih že pred več tedni osvojili. Stvar je namreč ta, da so se morali Japonci že nekajkrat umakniti, čeprav bi v njihovih poročilih takšne novice zaman iskali. Severna Kitajska se začneja organizirati, počasi sicer, a vendar; kjer ne gre drugače, tudi četaška vojna prav pride.

Japonci seveda še ne mislijo odnehati, čeprav se tudi med njimi samimi že pojavljajo dvomi, ali se bo ta vojna tako končala, kakor so sanjali njihovi imperialisti.

Observer

CAMILLE CHAUTEMPS

predsednik francoske vlade (na levi) in

LEON BLUM, njen podpredsednik, sta glavna zmagovalca nedeljskih kantonskih volitev.

ZRCALO

naših dni

Za prispevek v tej rubriki
plačamo 20 din

Šest tednov je romalo pismo...

...iz Dubrovnika do Ljubljane. V času vseh mogočih hitrostnih rekordov se ti zazdi, da je to le lep spomin iz starih, dobrih časov. Žal je pa to brzina današnje pošte, saj je pismo romalo letošnje leto od 1. septembra do 9. oktobra in je šele te dni prišlo v roke naslovljenca.

Naj navedem le še nekaj dejstev: pismo je bilo pravilno frankirano, naslov je bil točno in natanko s strojem napisan; na drugi strani ovitka je bil zapisan natančni naslov pošiljalke. Pismo je imelo tri pečate: enega iz Dubrovnika z datumom 1. IX. 1937, druga dva pa iz Ljubljane z datumom 9. X. 1937.

Postar, ki mi je pismo izročil, mi je povedal, da je prispelo pismo na pošto ob strani prerezano in odprto. Sele on ga je iz vkladnosti zalepil.

Ob takem primeru ti nehoti pride na misel, da so naši dalmatinski bratje — drugače sicer vsega spoštovanja vredni ljudje — pri poštni tajnosti in pisemski tajnosti kaj si rokosceni.

»Pardon, pomota...«

Sedim za pisalno mizo pred precej dolgim računom in seštevam. Mudi se mi, račun bi že moral biti natipkan, pa sem šele pri sestavljanju. Kar zavroni telefon. Seveda me zmoti sredi računanja. Jadno vstanem in pohitim k telefonu. »Gotovo je kaj važnega,« si mislim in dvignem slušalko. A kaj slišim?

»Halo, gospodična! Tukaj jaz, tam pa vi, kajne? Dolgčas mi je, dajte, zabavajte me malo, čeprav se ne poznava!« V meni je vzkipele. Tako torej! Ta gospodek se dolgočasi in nima drugega opravka, kakor da se norčuje iz ljudi in jih zadržuje pri delu. Najrajši bi mi povedala svoje mnenje, toda vkladnost je lepa lastnost, zato odgovorim:

»Cenjeni gospod! V Ljubljani je 80.000 ljudi, prav gotovo boste našli katerega, da vam bo hotel preganjati dolgčas, toda izbirajte med takimi, ki prav tako nimajo nobenega pametnega opravka.« Odložim slušalko.

Spet sedem k mizi in pričnem seštevati. Ko se že bližam koncu, spet zazvonijo. Toda kdo popiše mojo jezo, ko se oseba, ki je klicala, po par nerazumljivih stavkih opraviči s pomoto. Komaj pričnem spet seštevati, se telefon ponovno oglasi, klicala pa je spet ista oseba, ki se je prej opravičila. Potrpežljivo ji razložim, da se je v drugo zmotila, da je tukaj ta in ta tvrdka in naj bolje pogleda v telefonski imenik, da ne bo ponovno prišlo do pomote.

Oseba se zahvali, toda takoj nato telefon spet zvoni in spet zaslišim isti glas. Zdaj je pa moje potrpežljivosti konec, vržem slušalko na vilice in pričnem znova seštevati. Toda kakor da bi se bilo vse zaklelo proti meni, telefon spet zazvoni. Ravno sredi računa sem in gotovo je spet ista oseba. Nak! To pot me pa ne boš, si mislim in nemoteno seštevam dalje, medtem ko telefon besno zvoni. Šele ko dokončam račun, stopim k aparatu in toliko da nisem padla vznemirjena: oglašil se je jezi glas mojega predstojnika, ki se je slučajno mudil v mestu.

To se godi dan za dnem. Dobro vem, da se mnogi nalašč zmotijo in kličejo napačne številke, ali pa govorijo v telefon razližne neznamenitosti, zlasti tisti, ki pridejo malokrat do telefona. Kar pomisljajo na, kakšne občutke bi imeli, če bi si njih kdo tako privoščil. Saj telefon vendar ni za igranje ne za naganjanje ljudem.

R. S.

Prvi in drugi mesec na poskušnjo, tretji mesec prakticiranje in četrti mesec na cesto...

Lastnik privatne pisarne je iskal kontoristko. Prihajale so v trumoh gojenke raznih zavodov in spet odhajale. Nobena ni prestala preskušnje. Tej je nagajala stenografija, drugi strojepis, tretji hrvaščina, največ jih je pa šlo, ker niso obvladale nemščine. Naposled je bila sreča naklonjena revnemu dekletu, ki je obvladalo slovensko, nemško in hrvaško stenografijo, strojepis, nemščino in srbohrvaščino, pa tudi malo francoščine je znala. Dogovorili so se, da bo en mesec »na poskušnjo«.

Mesec je minil. Šef je »še ni mogel preizkusiti, ali bo za rabo«. Drugi mesec je bila torej spet zastoj; in tretji mesec je »prakticirala«.

Prišla je zima. Uboga »prakticantka« je bila še vedno brez snežk. Štela je ure do prvega. In veste,

(r) Beograd, oktobra. Ko se je českoslovaška športnica Zdenka Koubova po operaciji spremenila v moškega, je svetovni tisk o tem zelo obširno poročal. Kmalu za njo je tudi poljska atletičarka Pekarova postala fant. In da ne bi Jugosloveni zaostajali, smo tudi pri nas dobili mladeniča, ki je bil še pred kratkim pol dekleta. Čeprav njegovi starši niso premožni, se niso ustrašili denarnih žrtv, da so svojega sina z operacijo rešili hermafroditstva.

Pred šest in dvajsetimi leti se je v vasi Gornji Brestnici blizu Prokuplja rodil otrok, ki je takoj ob rojstvu prestrašil svoje starše in ženski, ki sta bili pri porodu. Otroku ni bilo niti moški niti ženska. Mati je bridko jokala in je rotila prisotne, naj nikar ne govore nikomur o njeni »sramoti«.

Otrok je rasel in razen staršev in dveh žensk ni nihče v vasi ničesar vedel o Miloju, ki bi mu bilo lahko ime tudi Miloška. Mali Miloje je nosil moško obleko, gonil je čredo na pašo, družil se je z moškimi, nikoli se pa ni maral kopati s tovariši. Sram ga je bilo in sam ni vedel zakaj. Vedel je sicer, da mu je ime Miloje, in tudi čutil je, da ga imajo vsi za moškega. Okoliščine so bile pač takšne, da se je moral obnašati kakor moški. Okoli sedemnajstega leta so se mu začeli javljati zelo vidni znaki žen-

skosti. Bilo mu je strašno neprijetno, vse mu je postalo pretesno in mali Miloje se je začel skrivati in je pogosto jokal...

Medtem ko so drugi fanti igrali kolo in so ljubimkali z dekleti, je Miloje stal ob strani in ni vedel, ali je moški ali je ženska. Njegovi bratje niso o njegovem žalostnem primeru ničesar vedeli, kajti niti njegov oče niti njegova mati nista nikoli nikomur ničesar pravila, da se jima je rodil tako čuden otrok.

Mladenič je pa vendar nekaj razmišljal. Spočetka ga je bilo sram; bal se je, da ne bi ljudje zvedeli o njegovi sramoti in da se mu ne bi vsa vas smejala. Na lepem se je pa odločil. V Prokuplje je odgnal velikega ovna in ga je prodal, potlej je pa stopil k zdravniku in ga je s solznimi očmi prosil, naj mu pomaga.

Zdravnik ga je pregledal in ni mogel skriti svojega začudenja. Povedal mu je, da je njegova zadeva zelo težava.

na in da mu na žalost ne more pomagati, obenem mu je pa svetoval, naj se obrne do nekega znanega kirurga, ki ga bo rešil ali ženskosti ali pa moškosti.

Leta so minevala, Miloje je opravljal vsa kmečka dela in njegova velika zadruga je bila z njim popolnoma zadovoljna. Toda mladenič je neprestano upal, da bo nekega dne konec njegovih muk, le denarja še ni imel. Pred dvema letoma se je po vasi vendarle nekako zvedelo o njegovem primeru in tovariši so se mu začeli očitno rogati. Vaška dekleta niso prav nič skrivala svojega presenečenja in so se hihitala na vse grlo, kadar je šel mimo njih. Tedaj so bratje sklenili, da bodo naredili vse, da uboga mladeniča rešijo vseh nadaljnjih neprijetnosti. Prodali so nekaj goveda in po nasvetu prokupljanskega zdravnika so se zaradi operacije zglasili v Beogradu.

Miloja je operiral kirurg dr. Vukota Božović. Operacija je popolnoma uspešna in zdaj je Miloje Avramović pravi fant od fare. Odpira se mu lepa bodočnost, ker je zanj zavladalo zelo veliko zanimanje.

Miloje je že sklenil, da se bo koj poročil, ko bo odslužil vojaško, in da bo na svatbo povabil tudi časnika, ki so svetu oznanili, da je postal polnovreden moški. (Po »Politiki«)

Naval na ljubljansko univerzo je bil do zdaj izredno velik. Zanimivo je, da število slušateljev od leta do leta narašča. Prva leta je univerza štela 25–30 slušateljev, zadnja leta je pa njih število preseglo že 300 in računajo, da se jih bo vpisalo do 350. Drug zanimiv pojav je, da prihaja na ljubljansko univerzo čedalje več tujcev. Letos se je vpisalo zelo veliko Bolgarov, pa tudi Italijanov in Korošcev iz Avstrije je precej. Na medicinsko in tehniško fakulteto se je vpisalo tudi precej Poljakov. Ker je rok za izredno vpisovanje podaljšan do 20. novembra, končno število slušateljev in slušateljic še ni natanko ugotovljeno. Vsega skup se jih je doslej vpisalo 1757 in bo število najbrže še poskočilo. Solnina je letos znizana in jo je doslej plačalo več ko 650 slušateljev in slušateljic. Plačati so jo morali oni, ki so se izkazali, da plačujejo sami ali pa na njih starši več ko 800 dinarjev davka na leto. Solnina je določena po posebnih razpredelnici in se pri davkih nad 9000 dinarjev zelo stopnjuje. Več akademikov je letos plačalo solnino po 1000, 1500, 2000, 3000 in trije celo po 4000 dinarjev. Samo za kolke so študentje odrinili svojih 100.000 din. Na filozofsko in na pravno fakulteto se je vpisalo tudi nekaj slušateljev, starih več ko 40 in celo 50 let.

Po neki ameriški statistiki je bilo dne 1. julija t. l. na vsem svetu 54 tisoč 872 letal. Družene države so jih imele 12.366, Francija 8305, Rusija 6923, Anglija 5811, Italija 4334, Japonska 3555, Českoslovaška 2169, Poljska 2434, Romunija 2248 in Jugoslavija 1250. V statistiki so upoštevane civilna in vojaška letala.

300 kil težko divje svinje so ondan ubili kmetje v okolici Brčkega (Rošna). Svinja je bila na lovu napadla kmeta Muso Mamuzića. Podrla ga je na tla in mu je začela z zobmi trgati meso z živega telesa. Preden so mu tovariši prišli na pomoč, je nesrečnež že izdihnil.

Z zemunjskega mosta je skočil v Savo čevljarski vajenec Božidar Vujovič iz Beograda. Ker je fantov mojster opustil obrt, se je mladi Božidar odšel učiti natatarske obrti. Čeprav se je zelo trudil, da bi svoji gospodarici čimbolj ustregel, mu je bilo še zmerom žal, da se ni mogel izučiti za čevljarja. Ondani ga je gospodinja zaradi neke malenkosti poštno oštela in ga je nazadnje kratko in malo postavila na cesto. Božidarju je bilo tako hudo, da je odšel na zemunski most in skočil v vodo. Zadnji hip so ga rešili neki ribiči, toda fantovo stanje je zelo nevarno, ker si je pri padcu strl prsni koš.

Kaj se je takrat zgodilo, četrti mesec? »Ščrčala« je.

Srečne tiste, ki so bile že v začetku »nesposobne«!

Imate 100 din drobiža?

Bilo je na trgu. Neka gospa je kupila 2 kg jabolk. Brskala je po denarnici in ni imela niti dinarja drobiža.

»Imate 100 din drobiža?« vpraša kmetico.

Kje bo pa uboga kmetica imela 100 din!

»Grem pa tja k mesarju menjat. Bom takoj prišla.«

Potem je pa z jabolki zavila na drugi del trga in znova poskušala ta trik.

Kranjska industrijska družba potrebuje za obrat svojih Martinovih peči velike količine starega in surovega železa. V preteklem stoletju je družba imela plavže na Gorenjskem, proti koncu stoletja je pa te plavže zaradi premajhnih zalog opustila in si je zgradila nove v Trstu. Po prevratu jih je prodala Italijanom, zato je bila navezana na uvoz surovega železa iz Varea in Topuskega, čedalje več je pa porabila tudi starega železa. Zato je družba začela zadnja leta graditi novo redukcijsko peč na Jesenicah. Te dni so jo dogradili in v kratkem bo začela obratovati. Iz dovoženih rud bo pridobivala surovo železo, za kurivo bo pa porabljala olje, ki ga je v naših krajih dovolj. Nova peč je za našo železarsko industrijo zelo velika pridobitev. Opremljena je z raznimi modernimi napravami. Njena zmogljivost znaša okoli 50 tisoč ton surovega železa na leto.

Pridelek koruze in tudi pšenice je letos zelo zadovoljiv, čeprav ni dosegel lanske izredne žetve. Pšenice smo pridelali 235 milijona metrskih stotov, koruze pa 535 milijona metrskih stotov. Pridelek pšenice je bil letos na višini povprečja zadnjih petih let. Pridelek koruze je večji kakor v

vseh prejšnjih letih, ne samo po celotni količini, ampak tudi po povprečnem pridelku na hektar, ki je prvič presegel 20 metrskih stotov. V dunavski banovini je znašal pridelek pšenice 1162 milijona metrskih stotov, v savski 266, v moravski 256 milijona metrskih stotov, v dravski banovini smo je pa pridelali 534.000 metrskih stotov. Pridelek koruze je bil v vseh banovinah razen v drinski in dunavski večji kakor lani.

Štiri ure pred smrtjo se je poročila v Petrogradu Katarina Kiševa. Zivela je 7 let v divjem zakonu in ima že sedemletno hčerko. Ondani je menda po pomoči izpla strop in so jo brž prepeljali v bolnišnico. Ker je slutila, da se ji bliža zadnja ura, se je dala poročiti. Poroka je bila zelo ganljiva. Nevesta je bila smrtno bleda in svahtje so jokali. Štiri ure po poroki je nesrečna žena umrla.

Ker ga ni marala, je Pero Moza iz Dubrovnika z ostrim srom smrtonosno ranil svojo svakinjo Marijo Mozarevo. Nesrečna žena je imela globoke rane po glavi in po vsem telesu. V bolnišnici se je nenavadno odporna Marija borila dvajset dni s smrtjo, preden je podlegla. Njen svak je pobegnil in ga do zdaj še niso našli. Najbrže si je sodil sam.

Na zverinski način je neki zločinec v Soko-banji pobil s topim orodjem 80letno Ano Uroševićo in njeno hčer Bosiljko. Ropar je odnesel 3.700 dinarjev. Orožniki iščejo nekega Rusomira Nedeljkovića, ki je po zločinu pobegnil.

Pet ljubice je imel nevarni vlomilec Josip Jakuš Tomić iz Sarajeva, ki se je ondan obesil. Policija je zato prišla bivšo uradnico Vasiljo Vidakovičev, toda ženska noče ničesar priznati. Prav tako tudi ne prizna zadnjega Jakuševoga vloma, čeprav je policija že natanko dognala, da ga je tisto noč čakala v svojem stanovanju.

Ugotovili so tudi, da je dokaj lepi in elegantni vlomilec imel še štiri druge ljubice.

Kakor gimnazije, tako so tudi meštanske šole v hudi stiski za prostor, ker nimajo primernih učnih prostorov. Iskati morajo zavejla na osnovnih šolah. Te so pa dostikrat premajhne, zato se morali po večini upeljati deljen pouk. Na vseh državnih in zasebnih meštanskih šolah v Sloveniji je bilo letos vpisanih skupaj 9914 učencev in učenk. Velik je bil zlasti naval na nekatere meštanske šole v mestih in industrijskih krajih. Samo v ljubljanskih meštanskih šolah je vpisanih več ko 2.700 učencev.

Brez prstov na rokah in brez nog si je invalid Nedjo Jakovljevič, med vasicama Palo in Sjetlino blizu Sarajeva sam zgradil svojo hišico. Čeprav je moč 900dstoten invalid, ni nikoli nikogar prosil pomoči ali miloščine, ampak je zmerom delal kakor vsak drug. Celotni vrst si je vedno sam obdeloval.

Ze več let raziskujejo Angleži v okolici Kratovega in Zletovega v Južni Srbiji, da bi obnovili izkoriščanje velikih starih svinčenih rudnikov. Prvo obratovanje rudnikov se bo začelo na spomlad, ko bodo končali vsa potrebna dela. Rudnike ima v rokah družba Zletove Mines Limited. Poleg svinca v vasi Dobrenu so za uporabo topilnice pred kratkim odprli tudi premogovni rudnik v Probištipu.

Na rogove je nabodel podivjani bik 11 letnega pastirja Franca Ferka iz Sv. Marjete ob Pesnici. Fant je gнал živino na pašo, med poljo se je pa bik na lepem zalezel vanj, ga podrl na tla in ga začel nabadati na rogove. Vsega okrvavljeneja in nezavestnega pastirja so morali prepejati v bolnišnico.

Zaradi razbitega kozareca je gostilničar Vlada Stanojevič v Zapreki pri Beli Cerki prerazil svojemu gostu Iliji Jakovljeviču grlo in ga je vrzel iz gostilne na cesto. Ranjenca so brž odnesli domov, toda nesrečnež je že med potjo izdihnil.

Ker ga je zapustila žena, jo je 23letni Krsta Gajja v Radonju pri Drišnu ubil in jo vrzel v vodnjak. Ko je žena izginila, je njen mož kazal iskreno žalost in je sam raznašal okoli, da mu jo je najbrž kdo odvedel. Zato ga ni izpočetka nihče imel na sumu. Polagoma se je pa mladi mož začel v svojih izpovedih zapletati in nazadnje je priznal, da je ženo sam ubil in jo vrzel v vodnjak. To je storil, ker ga je žena po kratkem srečnem zakonu zapustila. Veliki senat v Sibeniku ga je obsodil na 10 let ječe.

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršni vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-66, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Banka Baruch

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Hranilne knjižice

vrednostne papirje vnovčuje po najboljši ceni in takojšnjemu izplačilu. Izposljuje vse bančne, denarne, kreditne in blagovne posle najkulantneje

Alojzij PLANINŠEK

TRG. AG. BANČNIH POSLOV

LJUBLJANA

Beethovnova ul. 14

I. nadst. Tel. 35-10

Ko se je poslavljajal od očeta in matere, ni niti slutil, da ne bo svojega doma nikoli več videl 23letni delavec France Polž iz Domžal. Fant se je s kolesom pripeljal do železniških zapornic ob kamniški progi, tedaj je pa pridrvel za njim nek avtomobilist in se je s tako silo zalezel vanj, da je nesrečnega Francea vrglo daleč vstran in je oblezel na mestu mrtev. Mrtvega je v mlaki krvi našel sin gostilničarja Janežiča in je o tem takoj obvestil orožnike. Oblasti zdaj polzevdujejo za brezobzirnim avtomobilistom.

Na lovu se je ponesrečil vpokoje ni vlakovodja Filip Vodopivec iz Ljubljane. Odšel je z večjo družbo lovcev na lov v okolico Grosuplja. Iz neznanega vzroka se mu je puška na lepem sprožila in ves naboj je nesrečnemu Vodopivcu udaril v glavo. Lovski tovariši so ga našli nezavestnega v mlaki krvi. Brž so poklicali reševalce, toda bilo je že prepozno.

Ker ga je pekla vest, se je kmet Dobrosav Mijatović iz Mrlija blizu Kraljeva (Srbija) obesil. Mož je pred dvajsetimi leti ubil svojega soseda Dragana Miloševića in zato so ga obsodili na dvajset let ječe. Že po desetih letih so ga pa izpustili, toda komaj je prišel iz zapor, se je že hotel obesiti. Njegovo namero so še o pravem času preprečili. Za samomor si je Dobrosav izbral prav tisto vejo, ki je z nje pred leti usretil svojega soseda.

Neznan zločinec je v Črnem potoku pri Glini v hiši kmeta Bučana začel iz golega sadizma z velikim nožem udrihati po 8letnem gospodarjem sinu Dušanu. Okrvavljeni fant je kričal na vse grlo, naka je neznanec v strahu pobegnil. Otrokovi starši so odhiteli za neznancom, ki je kmalu izginil v bližnjem gozdu. Zločinec bi se bilo najbrže posrečilo pobeegniti, da ga ni izdala harmonika, ki je zaječala, ko je skrit čepel za grmom. Razjarjeni kmetje so ga obkolili in so ga tako pretepli, da je na mestu oblezel mrtev. Hudo ranjenega Dušana so medtem prepeljali v bolnišnico v Glini, toda siromaček je kmalu nato izdihnil.

V plitvem potoku je utonil 40letni poštar Vinko Lemac iz Slavonске Požege. Mož se je s svojimi tovariši zabaval v neki gostilni. Bili so zelo dobre volje in v svojo nesrečo je Lemac pil več kakor po navadi. Pozno ponoči se je pošteno okajen vračal proti domu. Ko je šel mimo potoka, je izgubil ravnotežje in je padel v vodo. Čeprav je bila pliva, si nesrečnež ni mogel pomagati in je utonil.

Tri dni je imel zaprto tujo ženo 27letni Borisav Stević iz vasi Barica pri Požarevcu. Fanta so osumili, da je kradel v stanovanju uglednega kmeta Vladimira Živojinovića iz iste vasi. Zato je mož poslal ženo k Steviću, da bi ji vrnil ukradene stvari. Toda fant je ženo kratko in malo zaprl v svojo sobo in je tako dolgo izpustil, dokler mu ni obljubila, da ga ne bo ogradila. Po treh dneh je žena prišla na svobodo in je takoj odhitela na orožniško postajo ter je fanta prijavila. Orožniki so Stevića pri pričji zaprli. Pri zaslišanju je izjavil, da žene ni zaklenil, ampak da je sama ostala pri njem. Preiskovalni sodnik mu pa ni verjel in ga je pridržal v zaporu.

Ker se je obrekovali, da živi v prepovedanem razmerju s 76letnim starcem, je mlada delavka Kalmanova iz Petrovgrada tožila svojega očeta zaradi pretepanja, mačeho in starca pa zato, ker sta o njej raznašala neresnične govorice. Na sodišču je deklet predložila tudi zdravniško spričevalo o svoji nedolžnosti. Sodišče je Mihajla Kalmana obsodilo na 300 dinarjev globe ali pa na 5 dni zapore, pogojno na leto dni zapore, njegovo ženo Marijo in starca pa vsakega posebej na 10 dni zapore ali pa na 300 dinarjev globe in na plačilo sodnih stroškov.

Sarajevski dijak Slavoljub Milojević posnema z usli vsa glasbila. Fant je sin upravnika telefona in je za glasbo izredno nadarjen. Z neobičajno lahkoto vam zaigra klavir, saksofon, havajsko kitaro, cimbal ali pa kitaro. Zelo dobro oponaša tudi avtomobilsko trobo in celo radio. Pravi, da mu je šle sploščka bolj težko, počasi si je pridobil pa toliko tehnike, da zdaj kar igraje oponaša katero koli glasbilo.

Poravnajte naročnino!

Nekrit ček — rešitelj življenja

Pravilna pot ničrednega vrednostnega papirja okoli sveta

n K. I. Manchester, oktobra. Knjigovodski strokovnjak Alwin Morley je nedavno poročal na seji svojega strokovnega društva o čudoviti povesti nekega čeka. Ta povest se zdi bralcu kakor veriga čudežev, vpletena v živo enoličnost vsakdanjega življenja.

Nekako pred štirinajstimi meseci je grozil neki večji londonski trgovini z volno zaradi napačnih spekulacij pri bombanju hud polom. Knjigovodski strokovnjak Morley je v svojem poročilu iz obzirnosti imenoval to tvrdko z izmišljenim imenom Williams & Co. Njene obveznosti so tako narasle, da jih ni bilo več mogoče kriti ne iz glavnice podjetja, ne iz šefovega zasebnega premoženja. Eden izmed dolgov, velik nekako 1.000 funtov (250.000 din), bi zapadel že v bližnjih dneh in bi utegnil pognati podjetje na boben.

1.000 funtov, ki jih ni bilo

Tedaj se je oprijel lastnik podjetja Mr. Hughes Williams po težkem notranjem boju zadnje rešilne bilke, ki bi ga še utegnila rešiti. Toda ta pripomoček je bil prav tako negotov kakor nevar. Izstavil je ček za 1.000 funtov, čeprav ni bilo kritja zanj, in ga je poslal upniški tvrdki. Kaj si je mislil, ko je stopil na to kazni-vo pot, nihče ne ve; saj bi že drugi dan pri vnovčenju banka ček zavrnila, ker ni imel kritja, in tedaj bi prišla tudi njegova sleparija na dan. Najbrže ni bil nihče bolj presenečen kakor Mr. Williams sam, ko je po dveh dnevih zvedel od svojega upnika, da je njegov ček uporabil za kritje njegovega dolga. V poročilu je Alwin Morley krstil upnika takisto na izmišljeno ime Oliverja Moora.

Sele čez dva tedna je Moore sam razvozlal to uganko, ko je med pogovorom z Williamsom mimogrede omenil, da njegovega čeka ni vnovčil, temveč ga s svojimi girami na hrbtni čeka poslal za kritje nekega dolga v Sydney. Z grozo je Mr. Williams spoznal, da je njegov nekriti ček nastopil potovanje okoli sveta in da bo lepega dne prav tako nekriti prispel nazaj v Manchester, kjer bo sleparija prišla na dan. Število oškodovancev se bo pa med tem še pomnožilo. Vendar je Mr. Williams svojo skrivnost obdržal zase in se je odločil, da bo pač počakal, kako se bo ta zanj usodna zadeva dalje razpletla.

Rešitelj človeškega življenja

Če bi Mr. Williams le slutil, v kakšnem položaju je bil njegov upnik Oliver Moore pri sprejemu usodnega čeka, bi mu bil najbrže kot sotrpinu takoj zaupal svojo skrivnost. Tvrdka

Moore je bila namreč prav tako na koncu kakor tvrdka Williams & Co., in gospod Moore je bil že sklenil iti prostovoljno v smrt. Prejem čeka mu ni vili novih upov, saj je dobro vedel, da je Williamsovo podjetje pred polomom in da ček nedvomno nima kritja. Kot zadnje tveganje je pa ček namesto denarja le poslal v Sydney. Upal je, da se med tem utegnejo razmere pri njegovem podjetju obrniti na boljše in da bo čez čas le kako izpolnil svoje obveznosti v Sydneyu, čeprav bodo tedaj že izsedeli sleparijo z nekritim čekom.

In ta mala iskrica upanja je že čez slab mesec postala resnica. Nekaj posrečenih nakupov bombaža sicer tvrdke še ni docela razbremenilo dolgov, pač ji je pa dalo možnost, da je poravnala vsaj svoje največje obveznosti. In naposled je tudi zbrala in dala na stran denar za plačilo čeka, ki bi ga prej ali slej tako morala plačati. Nekriti vrednostni papir je torej rešil človeško življenje in obvaroval obstoj tvrdke, ki bi brez Williamsovega čeka po prostovoljni smrti svojega gospodarja gotovo propadla.

Veriga čudežev

Preiskava Alwina Mooreja je pa dogajala, da je bil ta srečni slučaj šele začetek dolge verige čudovitih zgodbic začeta ničrednega vrednostnega papirja. Kakor vemo, je nekriti ček pripomogel že svojem prveemu lastniku Williamsu, da si je pridobil dovolj časa za ugoden razplet svojih kupcij. Tvrdka v Sydneyu, za njo pa še pet drugih tvrdk v Soerabaji, Bombayu, Clevelandu, Kairu in Marsellu, so sprejele ček namesto denarja in ga s svojim giro spet kot plačilo oddale dalje. Vsem tem trgovinam je pomagal čudežni ček rešitev v poslednji uri, saj je vsaka z njim plačala najnujnejši dolg, ki je ogrožal obstoj podjetja. Nihče ni pa niti slutil, da bodo v Manchesteru pri vnovčenju ček zavrnili, saj tudi nihče ni vedel, da ček ni krit. Vsak si je pa z njim pridobil dovolj časa za ureditev — lahko rečemo — življenjsko nevarnega trgovskega položaja.

Dva lastnika čeka sta prav tako kakor svoje dni Mr. Williams in Mr. Moore nameravala iti v smrt, ko jima je pa prišel v roke rešilni ček brez vrednosti, sta se odločila za nadaljnjo borbo. Končni učinek tega srečnosnega potovanja se je pa pokazal šele v Manchesteru, ko je ček po štirinajst-mesečnem potovanju prišel v banko in našel — kritje. Med tem je bil namreč tudi gospod Williams izplačal iz najhujšega, tako da je lahko za ček založil 1.000 funtov.

(«N. W. Journal»)

Nenavadna stava

(n I. I. Sofija, oktobra. Pred nekaj meseci je ugledni sofijski trgovec B. Todorov sklenil nenavadno stavo z nekim svojim trgovskim prijateljem. Zavezal se je, da bo prepotoval 20.000 kilometrov, ne da bi spregovoril besedico. Gre za čedne denarce, saj sta stavila prijatelja vsak po 100.000 levov (50.000 dinarjev).

Todorov se je takoj odpravil na pot in doslej je na videz gluhonemi trgovec že prepotoval večji del Rumunske, Madžarske in Avstrije; v svojo domovino se je pa vrnil čez Italijo in našo državo. Prepotoval je že 19.890 km, ostanek bo pa končal v Bolgariji. Med potjo je seveda srečal mnogo 'dobrih znancev', ki jih je njegov tovariš pošiljal za njim, upajoč da ga bodo morali le ujeti pri govorjenju. Doslej še ni odprl ust, toda svojih kupcij zato ni zanemaril. Razna navodila in naloge daje pisмено, kar mu je po pravilih stave dovoljeno.

Todorova je to 'gluhonemo' potovanje stalo doslej že 40.000 levov.

Magnetna družina

(n D. I. New York, oktobra. Ameriški časopis »Cincinnati Morning Post« poroča o nenavadnem naravnem pojavu v neki družini pri gorski vasi Upper-Yakimi, na kalifornijski obali.

Ta švedska družina se je pred dobrim letom hotela naseliti v okolici Upper-Yakime. Ko so priseljenici pričeli zabiati kole za hišni temelj, je nenadajeno priklopil iz skalnatih tal studenec. Ta srečni slučaj je naseljenjem olajšal težavno delo, saj bi v gorati pokrajini le težko izvrtali vodnjak. Pozneje so ugotovili, da je v vodi dosti železa.

Leto dni pozneje je nekega večera prignala novega farmarja Petra Stromstadta domov huda nevihta. In gle, komaj je bil dobro pod streho, je tihihiš udarila strela. Ljudem se ni nič hudega zgodilo, le silno so se prestrašili.

Drugo jutro se je pa pripetilo nekaj čudnega: gospodinja je stopila k ognjišču in hotela zaneti ogenj, ko naglo hudega ne sluteč je prišla železna klešče za premog, pa jih ni mogla več

nesli k ustom, že so se jim prilepila na prste. Odirgal jih je šele oče s krpo.

To čudno stanje je trajalo nekako 24 ur. Znanstveniki menijo, da so bili ti ljudje že tako polni železa, bližnja strela ob nevihti jih je pa še nalezla in postali so magnetni. Take primere poznamo iz osnovnih načel elektrotehnike in torej fizikalno nikakor niso »čudeži«, temveč samo nenavadno zanimivi slučaj.

Čajanka za 100.000 gostov

(n I. I. London, oktobra. Londonski okraj Wembley, znan po svojem velikanskem nogometnem igrišču za finalne tekme, priredi te dni velikansko čajanko: nanjo je povabil nič manj ko 100.000 gostov.

Zakusko bodo priredili na velikanskem nogometnem igrišču, trajala bo pa tri ure, ker bodo goste gostili v treh obrokih. Vabljen je vsak wembleyski prebivalec, hkrati bodo pa gostili tudi 30.000 tujih šolskih otrok. Izpraznili bodo plavalni bazen, v njem bo namreč sedelo 100 častnih gostov. Zvečer je pa vabljenih okrog 1.000 plesalcev in plesalk na veliko plesno prireditve.

Streglo bo tisoč natakarev, gostje bodo zasedli 100 miz, dolgih vsega skupaj dobra dva kilometra. Pripravili so že 60.000 stolov, nešteto namiznih prtov, dolgih skupaj dva kilometra. 150.000 skodelic za čaj, prav toliko kozarcev za 20.000 galon limonade (galona drži 4½ litra). Srečni povabljeni bodo pojedli 100.000 obloženih kruhkov, 50.000 kolačev, 65.000 slaščic, 50.000 žemljic s presnim maslom in 20.000 pomaranč in jabolk. Za 100 tisoč skodelic čaja so že pripravili 60.000 litrov mleka, 250 kil čaja in eno tono sladkorja.

To gostijo priredi Wembley v proslavo odloka, ki ga je vlada z njim določila za samostojno volilno okrožje. Seveda bo veselica stala prireditelje težke denarce, okrog 6.500 funtov, ali v našem denarju dober poldrug milijon dinarjev. Skoraj ves znesek je daroval pred nekaj meseci umrli župan Titus Barham, 100.000 ljudi se bo torej te dni gostilo na račun mrtvega dobrotnika, ki je v svoji oporoki poklonil okrog 4.000 funtov za povzdigo svojega okraja.

Kako ti bo potekalo življenje...

n I. I. New York, oktobra. Louis J. Dublin, statistik največje ameriške življenjske zavarovalnice, lahko vsakemu povprečnemu dvajsetletnemu Američanu napove, kako mu utegne potekati življenje. Njegova prerokovanja niso iz trte zvita, saj stoji na trdnih temeljih ameriške statistike. Čeprav je ameriško življenje drugačno kakor naše, lahko velja tudi za nas marsikatera preroka beseda ameriškega statistika. Takole pravi gospod Dublin:

»Dragi dvajsetletnik! Računati smeš, da boš živel devet in šestdeset let. V zadnjem stoletju se je povprečna dolgotrajnost človeškega življenja dvignila za dvajset let in tudi v bodočnosti bo najbrže še zrasla. Dekle, ki jo danes ljubiš in ki ima kakor ti dvajset let, te bo za tri leta preživela — če bo dosegla povprečno žensko starost. Njena verjetnost, da bo dobila službo, so kakor štiri proti eni; in če si pri dvajsetih letih količaka zmoežen, da si s povprečnim zaslužkom ustvariš skromno neskrbno življenje, imaš za to verjetnost 1:1.

Na devet mladeničev ostane samec le eden, zato stavi, da se boš v pri-

hodnjih petih letih poročil. Utegne se pa zgoditi, da za ženo ne boš vzel dekleta, ki ga ljubiš zdaj, saj se povprečni petindvajsetletnik oženijo z dvaindvajsetletnimi dekleti. Imel boš pa pol manj otrok, kakor jih je imel povprečni oče prejšnjega pokolenja. Tvoj ded je imel najbrže šest otrok, ti boš pa prejone imel samo tri. Ako se ne boš poročil, ne boš živel tako dolgo, kakor če bi se bil. Poročeni moške so namreč bolj zdravi kakor samci. Če se boš poročil pri petindvajsetih letih z dvaindvajsetletnim dekletom, stavi, tri proti eni, da boš z njo praznoval še srebrno poroko.

Značaj

n L. K. Budimpešta, oktobra. Nedavno se je v Pešti zastopil 28letni lekarniški pomočnik Julij Csaul. V poslovilnem pismu je napisal, da je bil dolgo brez dela in da mu je to brezdelje docela uničilo živce.

Zivljenje si je vzel zato, ker se je bal, da bi pri lekarniškem delu — če bi se mu kdaj spet ponudilo — zaradi razvrzanih živcev naredil kakšno usodno pomoto. Rajši je torej odločil za smrt.

Moder sodnik

n K. D. New York, oktobra. V Ameriki so hazardne igre prepovedane. Nedavno so pa zasačili štiri črnce pri kockanju. Odvedli so jih pred sodnika in ta jih je najprej pošteno oštel, potem jim je pa velel:

»Za kazen vam bom naložil globo, njeno višino si boste pa sami s kockanjem določili!«

Muhasta usoda je hotela, da so črnci to pot vrgli največ točka.

Sodnik je nekaj časa premišljeval, potem je pa dejal:

»Upam, da boste v bodoče tudi tako neradi kockali kakor zdaj! Ne pričenjajte več, zdaj pa pojdite!«

Psi kot priče

n K. D. Dunaj, oktobra. V neki ločitveni zadevi so na dunajskem sodišču kot priče nastopili psi.

Neki bogat industrijec je lepega dne dobil brezimno pismo z neveselim sporočilom, da ga njegova lepa žena vara. Industrijec je kmalu nato za nekaj časa odpotoval, medtem je pa naročil neki poizvedovalni družbi, naj pazi na njegovo ženo. Ob povratku s potovanja ga je pa že čakala novica, da brezimno pismo ni lagalo. Industrijec se je tedaj odločil za ločitev.

Njegova žena je terjala od njega vzdrževalnino, toda industrijec je njeno zahtevo odločno odklonil. Naposled ga je žena tožila in pri razpravi je moral kot priča nastopiti tudi ženin sokrivec, mlad in simpatičen inženir. Ta je izjavil, da sta bila z industrijevo ženo samo dobra tovariša in nič več; že zato ne, ker sta gospodinjino noč in dan stražila dva velika psa, znana, po svoji krvoločnosti.

Mož se je pa menda pripravil tudi na ta zagovor. Odsel je za trenutek iz dvorane, potem je pa vrnil v družbi dveh velikih psov, ki sta se sodnike preplašila. Orjaški živali sta planili na inženirja, toda ne iz sovražnih namenov, temveč hoteč ga — ljubkovati... Tedaj je sodišče prevaranemu možu verjelo in ženinovo tožbo zavrnilo.

»Družinski tednik« prinaša vsak teden prijetno zabavo in razvedrilo v Vaš dom!

MISLI O ZAKONU

Napisal Frank Crane

tisti skali, kjer se pripeti devet desetlin vseh brodolomov.

Ako gleda mož v svoji ženi nekaj višjega — tu mislimo 'idealno ženo' — postane neustrašen in moder. Ako vidi pa v njej le nekaj manjvrednega, ali če ravna z njo nebržno in zaničljivo, postane krut in šibak.

Prava ljubezen preživi strast. Takšna ljubezen je temelj družine in radevolje nosi odgovornost zanj. Nepravna ljubezen, temelječa na poželenju, stremi le za utešenjem strasti in vodi k socialnemu neredu in k zanemarjanju odgovornosti. Mož, ki svojo ženo res ljubi, jo vzdržuje in skrbi za njene otroke. Žena mu je imetje in ne breme, tovarišica mu je, ne sužnja. Z veseljem dela zanj in rad deli življenje z njo. In ve: žena mu je navdahnjenje in pomoč.

Marceline d'Alroy primerja v eni svojih duhovitih skic slabše moške s cigaretami. Nekaj časa jih uživamo, potem pa zavrzemo. Dobre moške primerja s pipami. Ko ogenj poide, go lažno otrkamo in spravimo v žep. In nihče ne deli svoje pipe z drugim.

Zakon ni samo v prvem letu umetnosti, potrebna učenja, temveč tudi v drugem, desetem in dvajsetem letu. Seveda so prvi koraki v tej umetnosti precej neokretni. Zato pa zakonci, ki jim je prvo leto poteklo nekoliko nemirno, ne smejo obupati. Kajti prav najprejnejše zakonec so šele bridke, malodušja polne skušnje naučile medsebojnega razumevanja.

Na svetu žive moški, s katerimi se razumejo vsi ljudje, samo njihove žene ne. Mnogo je pa tudi žensk, ki jih spoštujejo vsi ljudje, samo njihovi možje ne. Menda je res, da nekatere duše obsede demon, ki ne more kljubovati perversnemu gonu, da ne bi vsega, kar ljubi, mučil, trpinčil in pogubil. »Kajti vsakdo ubija, kar ljubi: skoraj bi menili, da je ta mračni Willdov izrek resničen.

Edini možni in trajni način sožitja je enotnost in ljubezni in medsebojni uslužnost. Kdor pa stremi za enotnostjo v okusu, v nazirih ali v veri, ustvarja prepri in odločitev.

Kdor že ob začetku svojega zakona spozna, da bosta zakonca živila vsak svoje lastno življenje, na njima ustrezajoč način, bo obvaroval svoj zakonski čolnček, da se ne bo raztreščil ob

Otok sreče

Nemški napisala M. Gruhenbergova

Sanjavo je zrla gospa Margareta na vrt, čigar drevesne vrhove je v zatijih sončnega jesenskega popoldneva pozibavala lahna sapica. To so bile njene najljubše ure, ki se je v njih lahko nemoteno vdajala skrbno ohranjenim spominom na svoja dekliska leta. Od takrat, ko je v tej hiši rasla kot otrok premožnih staršev, se je vse obrnilo na slabše. Tudi takrat je mnogo sanjala. Skušala si je predstavljati življenje, ki je ležalo pred njo, zdaj se pa trudi, da bi ga pozabila, da bi pozabila prepire v svojem nesrečnem zakonu in v prvi vrsti dolžila svojo lastno zagrenjenost in moreče vsakdanje skrbi. Se je hiša njena, toda vsa je zadržana in prvo nadstropje je moralna oddati v najem. In samo po sebi umevno so si najemniki izgovorili del vrta. In zgodilo se je, da jim je moralna odstopiti za hišo najlepši del, ki je bil s toliko spomini vezan na Margareto mladost...

Ze res, da so ji hoteli njeni starši dobro, ko so ji prigovarjali, naj se poroči z bogatim snubeem, toda njeno srce je bilo za drugega, ki je bil ubog in ki mu je njen strogi oče iz previdnosti prepovedal vstop v hišo. »Vstop v hišo mi je vstop oče sicer prepovedal, toda vrta mi nič je navadno dejal, kadar je v tihih popoldanskih urah priplezal čez plot. Količkrat se je Margareta spomnila, kako sta z roko v roki sedela na skriti klopi pod širokim kostanjem, vselej je njeno srce prevzelo toplo čustvo.

Otok sreče je zaljubljenca sanjavo imenovala to klop, ne sluteč, da ji je usoda v teh urah za vselej skopo odmerila njeno srečo. Kajti potem, v tridesetih letih, ko se je poročila z drugim, so bili tu pa tam še znosni trenutki, toda še zdaleč niso bili srečni. In prihodnost? Če bi prišlo še kaj izrednega, ali bi njeno žalostno, zagrenjeno in od skrbi obteženo srce lahko preneslo?

Ne, prihodnost pripada izključno čisto mladim, kakor na primer sedemnajstletni Ilzi, ljubki najemnikovi hčerki iz prvega nadstropja. Njej je svet odprt. Premožni snubec, ki jo je že zdaj zasnubil, ji bo lahko izpolnil vsako željo. Poroka naj bi bila že v nekaj mesecih, zato ni nič čudno, če se je Ilza ves dan smejala. Toda zdaj je bila že nekaj dni čem tiho in vase zaprta in nihče ni vedel, kaj se je z njo zgodilo.

Gospa Margareta je vzdihnila in odšla od okna. Obšlo jo je hrepenenje, da bi stopila na vrt. Odkar ni več pripadal samo njej, se ga je izogibala. Toda zdaj, ko ni bilo nikogar doma, jo je z vsi silo vlekle proti »Otoku sreče«.

Kolikokrat je v mladosti z razbijajočim srcem stopala po tej poti! Še zdaj je čutila drget takratne skrivnosti in strahu, kakor da bo tamkaj spet pričakovala ljubljeneža moža, ki bo priplezal čez plot. Da, to je bil tisti košati kostanj in za njim klop, ki si jo lahko uzišle na ovinku.

Gospa Margareta je zdajci obstala. Smeh je izginil z njenega obraza in na njegovo mesto je stopil njen vsakdanji obraz, tisti zagrenjeni, pregreddaj postarani obraz žene, ki ji je življenje toliko dolgovalo; kajti na klopi je sedela Ilza z roko v roki z mladim možem, ki ji ga starši najbrže niso izbrali za moža, ampak je bil le njen ljubljeni mladenič, ki se mu je že od daleč videlo, da je ubog kakor cerkvena miš.

Samo trenutek je gospa Margareta neodločno obstala. Potlej se je hitro obrnila in je odhitela, kar so jo nesle noge. In ni si vzela niti toliko časa, da bi stopila po klobuk, ampak je takšna, kakršna je bila, tekla po cesti vedno dalje, dokler ni prišla v kavarno, kjer je Ilzina mati igrala bridge.

»Hvala Bogu, da sem vas našla,« je izjela. »Pojdite hitro z menoj, da boste še o pravem času preprečili nesrečo!« (r)

Anekdota

Drugi kraji, drugi običaji

Evropski misijonar v nekem srednje-kitajskem mestecu je imel navado, da je vsako jutro, ko je šel mimo nekega vodnjaka, podaril tamkaj sedečemu beraču dva bakrena novčica. Dajal mu je to miloščino dan za dnem, mesec za mesecem. Lepega dne je pa zbolel in je moral ves teden ostati doma. Osmi dan je pa spet prišel mimo vodnjaka; hotel je beraču kakor po navadi podariti dva novčica, toda prosjak je odkimal.

»Dobiti moram še novčice za ves prejšnji teden,« je dejal vjudno in ljubeznivo, »zaman sem čakal nanje, saj vendar veš, da s tvojim denarjem računam in da mi ga zdaj manjka!«

»Če sem bil pa bolan!« se je opravičeval misijonar. »Moral sem ostati doma!«

Prosjak je žalostno zmajal z glavo, kakor da bi hotel pokazati, kako jalov trud je, belcu kaj dopovedati.

»Saj bi mi bil lahko poslal po ku-

Deseti brat OBLEGA GIBALTARJA

(1779 do 1783)

Ljubezenska povest v verzih
po Jurčičevem romanu

V sedanjil čas postavil in v stihih previl
Ivan Rob

XVII.

»Kopita vzemi, vzemi šila,
mi pravi Spak, »ker družba, veš,
pri Obrščaku je sklenila,
da več ostati tu ne smeš,
ker jasno nisi se izrazil
kateri stranki dal si glas,
da neopredeljen ne moreš
hoditi več skozi našo vas. —
Francé je Dražarjev dejal,
da ti bo že kosti zrahljal.«

XVIII.

»Zakaj?« Povprašam. On v odgovor:
»Ker si mu svatbo spakedral,
ker si poroko mu preložil.
Le glej, da ti ne bo še žal!
Vsa vas je nate se jezila,
češ, da z gospódo le živiš.
Midva sva te sicer branila,
a masi upreti se — je križ.
Pesti slovenskih sva se zbala,
zato sva semkaj pribežala.«

ENAJSTO POGLAVJE.

Mani, Mani, Manica,
al' bi rada Marjana?
Mami, mami, mami,
Marjana pa ne!

I.

V sopari dnevni vse počiva.
Odbila ura je že tri,
a midva z Marjanom čepiva
verandi grajski vis-à-vis.
»Glej, Marjan, ona zdaj prihaja!
Kako je prožen njen korak!
Te ljubosumje ne navdaja?
Ti nisi pesnik, si — bedak!
Objel jo Kvas je in poljubil,
e, dragi Marjan, vse si zgubil.«

II.

Beseda moja ga razvname,
po vsem telesu trepetaj,
iz žepa brž pištolo vzame
in strel na Lovreta odda.
A zadnji hip ga v roko sunem,
da krogla Lovreta zgreši.
»Budalo, kaj si zmorel,« pravim,
»na, zdaj si vse uničil mi!
Nato sva jadrno zbežala,
kar nama so bedresa dala.«

III.

Naposled naju sapa zmaga.
Jaz se naslonim na drevo
in dêm: »O, lirična ti zgaga,
glej, da popraviš mi vse to!
»Kako?« Vskrbem me Marjan vpraša,
»Saj sem pogorel že povsod.«
»Le tiho, mar ne veš, da jutri
imela Manica bo god?
Za to priloznost pesem zloži,
pod njenim oknom jo zakroži.«

IV.

Mordâ bo pesmi tvoje tožba
ganila ji srce trdô,
da muke tvoje bo spoznala
in dala Lovretu slovo.«
Tako sem up sejal mu v dušo,
preganjal žalost iz srcâ,
brez besedi me je poslušal,
brez besedi domov sva šla;
sva v svoje hrame se zaprla,
dokler večera nisva uzrla. —

V.

Kako so lepe Slemenice,
kako je lep okoli vrt,
ko teta luna ga odene
mehkô v srebrnotkani prt!
A stokrat lepši je tedaj,
ko v noč iz okna lučka sije,
pod njim pa Marjan v ritmu vpije:
»Prikaži maj se, slaj in raj!
Taktak se vzdramijo gredice
in rože dvigajo glavice.«

3. nadaljevanje

General se je počasi in z malomarnim vprašanjem obrnil do Španca.
»Videti je, da ste svoje stvari zelo gotovi — a če ste prepričani o skorajšnjem padcu trdnjave, se torej tudi ne bojite, da vam pripravimo kakšno presenečenje?«
Da, tako je: bolne in izžrpane posadke se nihče več ne boji. Zato tudi na španski strani nimajo kaj prida straž in še med temi jih večina spi.
»Aha!« je osupnil Elliot.
Ko so se vrnili v vladno poslopje, je Elliot ostro pogledal Špancu v oči.
»Dal vaju bom zapreti. Da mi ne zineta stražam niti besedice! Če sta mi po pravici govorila, vaju bom izpustil. Če ste me pa nalogala,« nasmešnil se je, ko je to rekel, »bosta oba visela.«
Elliot je bil skoval obupen in blazno smel načrt.
Načrt, ki ga bomo le tako razumeli, ker je hotel ohraniti svoji domovini trdnjavo, pot v Sredozemlje, zvezo z Indijo.
Ordonance so planile na noge. Poveljnik zapoveduje: vse garnizijske plovnice se imajo zapreti, točenje alkoholnih pijač je odslej prepovedano.

Ko je 26. novembra 1781. solnce zašlo, so nekateri polki, lahka pehota, grenadirji, oddelki topništva, pionirske čete, delavstvo in mornarji dobili ukaz, da imajo biti točno o polnoči v vojni opremljeni na rdečem vežbališču.
Tudi višje častnike so naročili tja. Nihče ni vedel, kaj snuje general.
O polnoči je bil velik del garnizije na trgu.
Sir Elliot je stal sredi med svojimi častniki; niti črta na njegovem izklešanem obrazu ni izdajala, kaj se v njem godi.
S tihim glasom je začel guverner: »Gospodje, sklicam sem vas, ker pripravljam izpad.«
Obrazi so se napeli in se začudeno nagnili naprej. Izpad proti Špancem? Ali je mogoče? Dvom je bil zapisan na obrazu marsikaterega hrabrega oficirja.

»Ponovim, da pripravljam izpad. Nove španske baterije nam postajajo vse preveč nevarne, zato morajo izginiti. General Ross prevzame poveljstvo izpada.«
Nekdo je vprašal, skoraj šepetaje: »Koliko mož?«
»Natanko 1914 in 100 mornarjev.«
Tesnoba tišina je nastala.
»Vem, kaj mislite,« je povzel mirni poveljnikov glas. »Če nam oddelek odrežejo, ostane v trdnjavi le še 2500 branilcev in Gibraltar bo ogrožen. Skrbno sem vse pretehtal in mislim, da mi lahko zaupate. Če boste vsi storili svojo dolžnost in do pičice izvršili moja navodila, se zanesem na uspeh.«
Potem je dal podrobna navodila.
Nočne ure so minevale.

»Ali bi kdo še kaj rad vedel? Nihče? Gospodje, Anglija se zanesa na vas.« Elliot je dal vsakemu častniku posebej roko.
Jutraj proti tretji uri, ko je mesec zašel, se je kar se da tiho začel odhod iz trdnjave. Rahlo je škripala us-

njena oprava in komaj slišno je žvenketalo orožje.
Tako so krenili v temo.
Na čelu je korakala pehota; njena naloga je bila pregnati sovražne straže; tvorila je desno krilo. Potlej je sledila kolona, ki naj udari na sredo, poslednji oddelek je pa krenil na levo. Baterije je bilo treba obkoliti in jih nato naskočiti od zadaj in od spredaj. Če so Španci kaj zavohali in so izpad količkaj slutili, je bilo vse izgubljeno.

Tesnoba misli so trapile poveljnika; neopazno je sledil četam, da bo pri roki, če ...
Taktak je tišino zlovesče noči pretrgal strel. Znak za sovražni napad? Neka španska straža je streljala.

Poveljnik angleških čet ni pomišljal: naprej, naprej v naskok! Od Carlosove baterije je zasikal širok rdeč pramen skozi temo. Baterijska salva. Previsoko. Kakor mačke so se plazili Angleži in Hanovrčani k postojankam. Junaški Hanovrčani: ene baterije so se že polastili.

Pri Špancih se je zganilo, povelja so se zasliskala za njihovo fronto, signali. Oblegovalna armada za utrjenimi črtami se je zdramila. A tudi z Gibraltarja je zablisnilo. Tam so zagrmel vse baterije hkratu, njih ogenj je pokrtil vse dohode k španskim baterijam; posadka je bila odrezana od zaledja. Hudo obstreljevanje je prisililo Špance, da so morali posvetiti vse preveč pozornosti trdnjavi, in angleški izpadniki niso zapravili niti minute.

Cilj je dosežen: prednje, nove in komaj šele dobro zasedene baterije so Angleži z naskokom zavzeli in obdržali, z gostimi verigami so odrezali zavzete postojanke od Špancev. Španska konjenica prihrumi, strumno kakor na vežbališču sprožijo rdeči grenadirji: napad je odbit.

»Brž, brž, otroci!« hropejo častniki in inženirji. Za njimi drve topničarji, pionirji in delavci, zažigajo butare in kadi, smolnati venci tleskajo na leseno topniško kritje. Zdjaj so pri topovih. V svitu smolnatih plamenic zabijajo delavci debele žebelje v zažigalnice; tako, zdaj so topovi nerabni. Za fronto se zbirajo prvi španski pehotni oddelki; neusmiljeno bije ogenj angleških topov v gruče; trdnjava se je izpremenila v ognjenik, vsa skala je kakor v ognju.

General Ross stoji ko kamenit steber. Kakor da bi bil v svoji sobi, tako mirna, tako jasna so njegova povelja. Zdjaj le še ogenj v smodniški skladišča in nazaj v trdnjavo.
Izpad se je posrečil, cilj — razdejavanje najsprejdnih postojank — je popolnoma dosežen. Za hrblom Angležev sta brizgnili dve ognjeni fontani. Smodniški skladišči.

Vrata so se zaprla za polki. Rezultat: tako rekoč pred cevmi 114 težkih topov so bili Angleži zavzeli prednje baterije, uničili 28 težkih topov, zažgali postojanke in izgubili samo devet in dvajset mrtvih in ranjenih.

Vse to se je odigralo pred očmi sovražne armade 14.000 mož, delo več let je propadlo v pičlih dveh urah. Uničilo ga je nekaj decimiranih polkov naspol sestranih in zgaranih

ljudi. In postavitev teh baterij je bila stala Špance dva in pol milijona funtov. Eden izmed poslednjih je stopil v trdnjavo Elliot. Njegove ustnice so drgetale. Kakšen uspeh! Kakšni vojak! »Vrli dečki, vrli dečki,« je mrmral »stari,« ko so poslednji vojaki izginili v jutrnji zarji izpred njegovih oči.

Gibraltar je dobil zraka. Napadalni nameni Špancev so bili za mesece in mesece izpodrežani. V dnevnem povelju dne 27. novembra je guverner pohvalil pogum oddelkov, ki so izvršili izpad; dejal je, da se jim za to dejanje ne bo mogel nikoli dovolj zahvaliti.

Ponosno so stali pohvaljeni vojaki in zrl naravnost predse. Poltretje leto stiske in pomanjkanja je bilo pozabljeno.

Gibraltar ska zadeva je postala predmet evropskih pogovorov. Elliot si je priporil nesmrtno slavo in z njim njegova mala truma. Nihče ne bi verjel, da se bo Gibraltar mogel v takšnih okoliščinah tako dolgo držati. Simpatije vseh pogumnih in plemenitih so veljale Gibraltarju, in tudi Španci so z velikim spoštovanjem govorili o nadnaravno žilavem nasprotniku na sivi pečini. Toda Gibraltar je imel tedaj postati eredišče napona združenih bourbonskih vladarskih rodbin v Madridu in Parizu.

Kako bo uboga trdnjava kos tolikšni sili?

IV
Leto 1781 se je nagibalo h koncu, a konca ni bilo videti nikjer. Celo poveljnik Elliot dostikrat ni vedel, kaj bi in kako. Skrb in premišljevanje, delo in tisoč nalog ga je tiščalo k tlom. Nadčloveško je bilo, kar je bil dosegel. Samo v tem letu je bilo padlo na trdnjavo in na baterije več ko 130.000 izstrelkov, obzidje in topniško podstavko je bilo treba vedno znova krpiti. Skala je bila znoj petih tisočev.

Ogenj sovražnikov se je podvojil, postavljali so nove baterije. V Gibraltarju so se domislili najčudovitejših stvari, da se zavarujejo pred ognjem topov. Sovražnik je zdaj streljal na trdnjavo iz daljave 700 do 1500 metrov. V Gibraltarju sta bila dva dečka, ki sta imela tako ostre oči, da sta že od daleč zagledala izstrelke. Dodelili so ju najbolj ogroženim baterijam in njuna svarila so marsikateremu topničarju in kopaču rešila življenje.

Na nekaterih kritjih so se poznale brazde, ko so stoz zadetkov.
Mar tam preko ne bo prenehal dovoz oblegovalnih čet in topništva? Zdjaj je bila trdnjava že tri leta odrezana od sveta. Ali bo še dolgo kljubovala neizmernemu vojnemu materialu, ki ga je dovažal nasprotnik? Se nikoli v svetovni zgodovini se ni zbralo za katero trdnjavo toliko in tako težkega oblegovalnega topništva. Madrid je združil vse svoj napon za zavzetje prostora, ki ga je dal kakšnih osemdeset let prej tako hitro iz rok.

Postopno je oblegovalna armada narasla na svojih 33.000 mož, med njimi je bilo 4000 Francozov. Toda napadali niso samo s kopnega. Francosko-špansko blokadno brodovje se

Med preprirom
Jože in Jaka se pripravata. Jože zapoje: »Te bom že se naučil olčke!«
Jaka ga pa ogorčeno zavrne: »Mene že ne, Jože, mene že ne!«

Otroška odkritost
Tonček, bistri sinček bančnega ravnatelja, že nekaj tednov hodi v šolo. »Kaj boš pa, ko boš velik?« ga nekoč vpraša tetka Ana.
»Če se bom dobro učil, bom Indijane, če pa slabo, bom bančni ravnatelj kakor očka!« ji strumno odgovori Tonček.

Ribniška
Janez in Jože iz Ribnice sta morala skupaj v bolnišnico. Ležala sta na dveh sosednjih posteljah; oba sta imela zelo hud protin, ki so ga zdravili z masažo. Toda med tem ko se je Janez pri masaži korajžno smehljaj, je Jože kar tulil od bolečin.

Nekdo se je pa Jože le opogumil in začudeno vprašal Janeza: »Ti, Janez, kako pa, da tebe nič ne boli, kadar te masirajo? Smehljaj se, meni gre pa kar na jok.«
Janez se je zvito nasmešnil: »Mislil, da sem tako neumen kakor ti, da bi si dal drgniti bolno nogo?«

Zanimiva knjiga
Dva norca se sprehajata na vrtu umobolnice. Nemo stopata drug poleg drugega; oba s knjigo pod roko. Tedaj se prvi obrne k drugemu:
»Ali je knjiga, ki jo bereš, kaj zanimiva?«
»O, da.«
Čez nekaj časa povzame vprašane: »Zelo veliko oseb je v njej, le dejanja je nekam malo.«
Knjiga, ki jo je imel s seboj, je bil — telefonski imenik

Zlobnost
»Včeraj sem si dal zavarovati glas za sto tisoč dinarjev,« pravi pevec.
»In zakaj vam zavarovalnica ne izplača denarja?« meni kritik strupeno.

Varčni sinček
Petrček je prinesel slabo sprichevalo.
»Fant moj, nič ne bo s kovačem, ki sem ti ga obljubil za dobro sprichevalo,« pravi oče strogo.
»Vem,« odvrne Petrček in vzdihne.
»Tega sem ti torej prihranil.«

Ameriška
»Tukaj počiva John Smith,« lahko čitaš na nekem ameriskem nagrobnem spomeniku. »Hotel je z vžgalico pogledati, ali je še kaj bencina v rezervoarju. Bilo ga je še nekaj notri.«

»Oprostite, zakaj je pa na vaši glavni ulici ves drevored posekan?«
»To smo šele pred kratkim storili, ko je ministrova žena napravila šofersko skušnjo.«

»Rie et Race, Pariz)«

»Rie et Race, Pariz)«

»Rie et Race, Pariz)«

Vsak
nima toliko denarja,
da more potovati v
kopališče
Toda vsakdo
bi moral dati za zdravje letno
100 — 150 dinarjev in piti mesec
dni mesto druge vode samo našo
znamenito:
Radenski zdravilni vrelci
onega z rdečimi srci
Radenskega zdravilnega
kopališča Slatina Radenci
(pri Mariboru)
Zahtevajte gratis prospekt!

je pomnožilo na 330 enot in iz njih je sršelo 4000 topovskih žrel; k njim je bilo pa treba pristeti še 1300 topov, ki so bili drugod pri delu. Ubogi Gibraltar, ubogi Elliot, kmalu vam mora odbiti poslednja ura!

Tolikšnega napona svet še ni videl. Katera kopenska armada je kdaj vrgla v vojno le pol toliko topniškega parka, katera le četrtino? Nobena!

Vojvoda Crillon je postal vrhovni poveljnik te strahotne vojske, poveljstvo nad brodovjem je prevzel pa don Moreno. Sovražnik je sklenil, da po vsaki ceni čim prej obračuna s to skalo. Na kopnem so vsak dan postavljali nove topove, in v eni sami noči je tu delalo skoraj 10.000 mož, da je zgradilo nezaslišano baterijsko postojanko. V nekaj urah so položili več ko poldrug milijon vreč peska; branik za novih 100 težkih topov.

Na španskih postojankah je bilo zdaj vsako noč pri delu 15.000 ljudi. Elliot in njegova mala truma so videli vse te strahotne priprave. Toda ničesar niso mogli ukreniti proti njim. Čedalje naporejša je postajala služba. Bili so v strahu pred nepričakovanim napadom, zato so pomnožili straže, vsi drugi so šli pa v obrambo in li gradnji okopov. Kako siromašno je bilo vse to v primeri z mogočnimi človeškimi in materialnimi pripomočki, ki je sovražnik razpolagal z njimi!

Dovoz je bil zdaj docela odrezan. Slednjio živčno ladjo je nasprotnik prestregel. Elliot je srdito rohnol. Ali se je mar ves svet zaratil proti njemu? S strahom je strmel v izkaz izgub 72. polka. Zajčkal je: en sam dan se je ta polk skrčil za 78 skorbutnikov. Kolikanj enolična in nezdružna hrana; nekaj ovsnene moke, graha in cmokov na vodi. Sveže hrane že dolgo ni bilo več, kakšno je sočivje, že nihče ni vedel. Zraven pa nadčloveški napor in neznozna poletna vročina; bil je pravi pekel.

Dalje prih.

Gospod Smola
Madžarski napisal F. Molnar

Gospod Smola je bil kar najbolje vzgojen in kar najobzirnejši mož. Zal je bila pa njegova žalostna usoda kriva, da je začel v položaj, kakor je na primer tale:

Smola (dekletu, ki mu je odprla vrata): Povej mi, dušica, ali stanuje tukaj doktor Köves?

Mladenka: Dragi gospod, jaz nisem služkinja, ampak družinski član. Da, doktor Köves stanuje tukaj.

Smola: Oprostite, milostljiva gospa, toda doslej me še ni doletela čast, da bi vas spoznal.

Gospodična: Saj sem še dekle... Gospenja sestra sem.

Smola: To je smola. Prosim vas, oprostite mi. (Ljubeznivo.) Ali bi hoteli biti tako dobri, milostljiva gospodična, in bi mi povedali, ali je milostljiva gospa doma? Preteklo zimo me je v Sv. Antonu povabila, naj jo obiščem, in tako sem si privoščil to veselje.

Smola (čaka v salonu). Čez nekaj minut se prikaže ljubka mlada gospodična. Mladi mož se vljudno prikloni in ji poljubi roko): Kako se kaj počutite, milostljiva gospa?

Gospa: Hvala Zelo slabo. Sinček je bolan. Davico ima.

Smola (dobrohotno): Saj to ni nevarno.

Gospa: Ni?

Smola: Kako pa gospod soprog? Zal mi je, da ga nisem našel.

Gospa: Oprostite... moj mali joku... Takoj se vrnem... (Odide)

Gospodična: Prosim vas, ne vprašujte moje sestre po njenem možu. Včeraj sta se sodnijsko ločila.

Smola: Hudirja!

Gospodična: Tega seveda niste mogli vedeti. (Gospa vstopi.)

Smola: No? Kako je z bolnikom?

Gospa: Dečko se hvala Bogu bolje počuti.

Smola: No, vidite! Malega Hanzija bi bilo zares škoda. Tako srčkan fantiček je. Izmed vseh otrok mojih znancev mi najbolj ugaia. Moji mali nečakinji večkrat pravim, da bi bil samo Hanzij njen pravi tovariš za igranje.

Gospa (hladno): Saj mu je ime Kurt.

Smola: Res? Ni mogoče!

Gospa: Oprostite, gospod, to bom jaz vendar vedela!

Smola: Ali imate še kakšnega fantička?

Nadaljevanje na 8. strani

Ženska pisma

Ali radi prejimate pisma? Jaz nad vse, toda samo nekatera! »Zakaj pa?« porečete hudomušno, »to pa nekam sumljivo zvenijo!«

Le nič nepravdega sumničnega! Res imam nekatera pisma rajši od drugih, pa ne le zaradi oseb, ki so mi jih pisale, temveč zaradi pisem samih. »Z besedo na dan in nič več slepomisenja!« ste se razhujale in mi zažugale s prstom. No, pa naj bo po vašem!

Rada prejemam čista pisma! Se rajši dobivam odkrita pisma! Najrajši imam pa vesela pisma!

Vidite, to so tiste tri lastnosti, ki jih pri pismih tako visoko cenim! Pismo, dolgo ali kratko, mora biti čisto. Vseeno je, ali pišete svojemu gospodarju ali svoji dobri prijateljici! Nerazločno, umazano, popackano pismo v zmečkanem ovoju ne more nikogar razveseliti. Le verjemite, da je pismo lahko zelo zahrbtno izdajalec! Ne verjamete? Poslušajte in prireditelji mi boste!

Dekle išče službe. Vsak dan napiše kakšno ponudbo. Recimo, da jo napiše na majhen, rožnat list. Ko ponudnik službe pisma pregleduje, ne hote presodi pošiljalke po pisavi, slogu pisma in po — pisemskem papirju. »Pošiljalca tega rožnatega pisemca je najbrže razvajeno, nežno dekle. Ali bi bila primerna za našo naporno službo? Vsekako se mi zdi, da bi bila za nas bolj uporabna pošiljalca tistega velikega belega pisma. Že na ovoju se vidi, da je sodobno, precej velikopotezno in zmogljivo dekle...« In rožnati listič prve pošiljalke roma v koš...

Se besedico, dve o poslovnih pismih. Čista naj bodo in natančna. Naslov naj bo napisan pravilno, saj nekateri ne upoštevajo pisem z napačnimi naslovi. Mistijo si: ta nas ne dobro ne pozna ali se pa niti ni potrudil, da bi nas spoznal, v koš z njim! Prav imajo!

Kaj pa zaljubljen pisma, polna »ohov« in »ahov«, »poljubčkov in »zdravčkov« in podobnih srčnih izlivov? Pameten človek se ob takem pismu pomilovalno nasmehne. A kaj,

ko se ljubezen ne druži s pametjo, saj se je že slavni angleški pesnik Shakespeare v neki svoji drami o zaljubljenih takole laskavo izrazil: »Zaljubljeni in norci so možgan tako kipečih, fantazije bujne...«

Ne bom več zaljubljenecem kalila srečnih sanj, toda omenim naj le, da po vsakih sanjah napoči dan prebujenja. In tisti dan nas nekdanje prelesti, tudi pisma, hudo v oči bodejo. Takrat zgrabimo »vso to šaro« in jo zalucamo v peč, ali raztrgamo na drobne kosce. Tudi to je prav! Nikoli ne mislimo na preteklost, vselej samo na bodočnost, le tako se nam bo življenje zdelo vredno življenja! Na spomine se oslanjajo samo šibki ljudje.

Dekle, vselej pazi, kaj in komu pišeš! Najbolje je, če zaljubljeni izlive zase odbržiš, da se ne boš lepega dne kesala. Tvoj ljubi bo lahko tudi iz hladnejšega pisma spoznal, da ga imaš rada, morda iz dobre besede ali spodbude, morda iz resnobe in skrbi, ki vejeta iz pisma. Vedi: pametni, duhoviti ljudje znajo čitati — med vrsticami!

Ako ni potrebno, ne straši ljudi z otožnimi in težkimi pismi, ki so največkrat sad tvoje slabe volje. Če že moraš svoje težave po vsaki ceni izliti na papir, pa vseeno napiši takšno pismo. Ničesar ne zamolči in ne utaj. Zalepi ga, potem pa počakaj tri dni. Tretji dan bo najbrže spet sijalo sonce, v žepu bodo rožljali kovanci in slavi, da boš pismo vrgla v peč!

Pošteno, dobro pismo je odkrito. Piši tako, kakor misliš in ne tako, kakor »si slišala«!

Brezimna pisma, t. j. pisma brez podpisa pošiljajo le bojazljivi, duševno in srčno majhni ljudje.

Ljuba žena, zavedaj se: pisma večejo tvoje življenje z življenjem tvojih dragih, ki so pa daleč od tebe, tako daleč, da jih ne doseže več živa beseda. Zatorej naj bodo tvoja pisma vredno nadomestila za tisto »dobro besedo«, ki povsod »najde« lepo mesto in ki je vselej dobro došla!

Saška

„Mala obleka“

»Kaj je pa spet to?« boste začudeno vprašale. Nove vrste obleka, ki je pri nas še dobro ne poznamo in v kateri elegantna Francozinja pride na skodelico čaja, na intimno večerjo k dobrih znancem in k skromni dramski predstavi v manjšem gledališču. »Mala obleka« je potemtakem zelo praktična, saj jo lahko oblečemo ob mnogih priložnostih.

Kakšna naj bo pa ta »mala obleka« ali »petite robe«, kakor jo imenuje Francozinja? Morda vam bi lahko odgovorila z eno samo besedico: okusna. »Mala obleka« skoraj ni odvisna od kakovosti blaga, od kroja, od barve ali od okrasja. Včasih zanjo lahko izberemo docela preprosto blago, tudi kroj je lahko enostaven, le ljubko okrasje opraviči mirno enotnost takšne oblečke.

Navadno je »mala obleka« enobarvna, in sicer že iz praktičnih vzrokov. V tej obleki se pokažeš zdaj v tej, zdaj v oni družbi, v njej prideš v gledališče, pa tudi na dobrodelno prireditel; ako si ne znaš drugače pomagati iz zadrege, jo lahko oblečeš celo za pisarno, posebno če greš ven večerjat in se ne utegneš hoditi domov preoblečit. Ako bi bila ta obleka prepisana, bi si jo vsake vtisnil v spomin in ko bi jo večkrat oblekla, bi te že obsodili, da »nimaš nobene druge obleke«. Enobarvno obleko pa lahko požiš zdaj z živobarvno cvetko, zdaj s čipkastim šapotiljem ali z belim ovratnikom.

Na naši sliki vidiš tri take oblečke. Ako imaš nekaj smisla za modo in za obliko, boš gotovo takoj opazila, da so pri vseh treh oblekah docela nove

gube na prsih. Te gube, nekoliko nižji in širši pas in poudarjeni boki so značilni znaki letošnje jesenske in zimske mode.

1. Obleka z zelo tenkega jerseyja, rezana je poševno, edini okras so gube na prsih in venček rožic ob vratu. Po sredi obleke teče spredaj in zadaj šiv, ki se zadaj od pasu navzgor zapira na zadržo. Gube so ujet v šiv na ramah. Za to obleko potrebuješ 4 m 10 cm blaga, če je širina blaga 1 m.

2. Na drugi skici vidiš zelo elegantno obleko iz satenskega krepa; obleka je iz medlega blaga, gube, ki so hkrati pas in pentlja, so pa iz svetle strani satena. Te gube posebno lepo podčrtajo prsi. Ako se jih naveličaš, jih enostavno odparaš z ram, obleko pa požiš z vezanjem ali pa z živobarvno garnituro. Za to obleko potrebuješ 4 m 75 cm enmetrskega blaga.

3. Tretja obleka je nenavadno preprosta in mladostna. Letošnje noto poudarja gube, ki obenem tudi zvišajo životek. Obleka je iz enobarvnega volnenega krepa, tudi vložene gube so iz istega blaga. Rokavi so ozki. Potrebuješ 4 m enmetrskega blaga.

Menda ste že opazile, da so te »male obleke« posebno pripravne za prenašanje, torej so nedvomno pridobitev za praktično in skromno žensko. Ako imaš takšno obleko v svoji omari, jo boš lahko vsako leto brez velikih stroškov prenovila in tako prenovila, da se bo ujemala s takratno modo.

Enobarvno jesensko obleko požiš z drobnokockasto jopico. Modna novost je bolero, ki teče od reverjev po vrhu dolge jopice in se neha ob srednjem šivu.

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEEN NA MIZI?

Četrtek: Kumarična juha, naravni zrezek z mešano solato, palačinke s smetano. — Zvečer: Rižota s piščanci.

Petek: Gobjova juha, kipečnik iz parmskega sira z graham, čokoladna gibanica*, vanilijeva krema. — Zvečer: Krap s poprovo omako**, slan krompir.

Sobota: Zelna juha z rižem,evinjska pečena kot divjačina, cmoki v prtiču, sveže sadje. — Zvečer: Mrzli narezek, kruh z maslom, sir.

Nedelja: Riževa juha, nadevana telečja prsa, zelena solata, punčev zavitek. — Zvečer: Sirova plošča, francoska solata.

Ponedeljek: Obarna juha, palačinke s špinačo, krompir s peteršiljkom, pečene hruskove rezine. — Zvečer: Nadevana zelena***, riž.

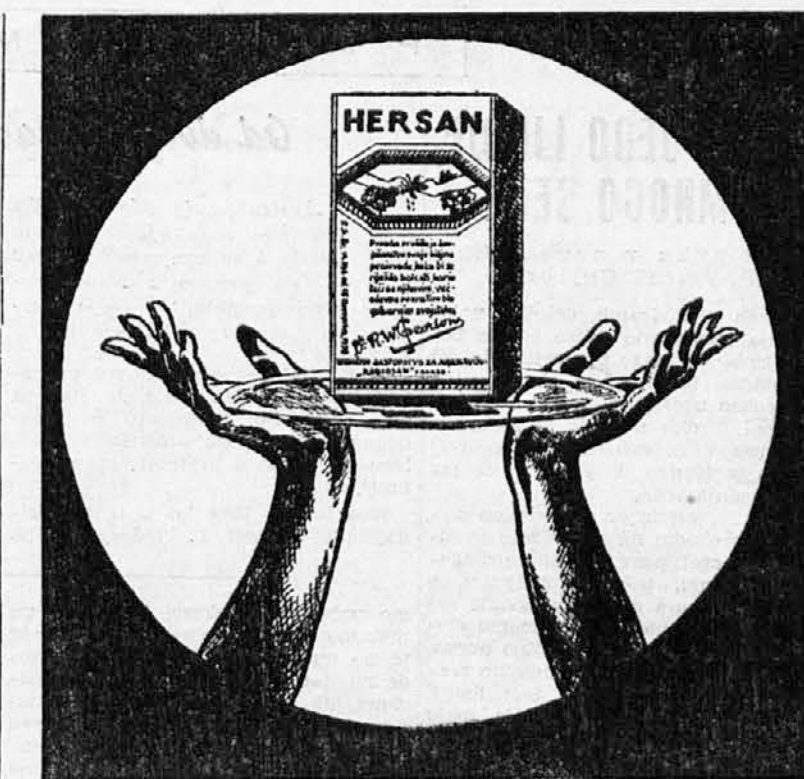
Torek: Goveja juha z vlivanci, govedina z mešano zelenjavno, sadje. — Zvečer: Goveji golaž.

Sreda: Goveja juha z mesno gibanico, cvetača s holandsko omako, krompirjev pire, ocvrte miške. — Zvečer: Testenine z mesom in paradižniki.

Pojasnila

* Čokoladna gibanica: Pripravi testo iz 20 dkg maki, enega jajca, žličice svinske masti in nekaj majčne vode. Testo naj počiva pod toplo posodo pol ure. Med tem vmešaj 15 dkg prenegega masla s 15 dkg sladkorja; ko se prične peniti, pridaš še 15 dkg nastrogane čokolade, 4 rumenjake in naposled še sneg 5 rumenjakov. Na omaknem prti razvleci testo, polkajaj ga s presnim maslom, nadevaj z nadevom in zvij. Peči gibanico v dobro omašeni pekači in ne v prevročni pečici.

** Krap s poprovo omako: Do mehkega skuham v slani vodi na koščke zrezano zeleno, nekaj sesekljane peteršilja, nekaj čebule in nekaj korenja. Dodaj nekoliko mleka, potlej pa začini s poprom, z lovrom, s soljo in s stisnjenim česnom. V vrelo juho vrzi zdaj na koščke narezane krape, počakaj, da se dobro pokuhajo, potlej pa pusti stati deset minut. Naposled dodaj še žlico belega vina in nesi na mizo.

HERSAN ČAJ

DELUJE

dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic. Pomaža pri popnenju žil in hemoroidih

OLAJŠAVA

bolečine in trpljenje pri revmatizmu in sklepnem protinu

UBLAŽUJE

bolečine pri mesečni čišči

ODSTRANJUJE

nepotrebno mast in pripomore do vitkosti

DOBITE GA V VSEH LEKARNAH

Reg. S. br. 19830/1935

*** Nadevana zelena: Velike zelene glavice olup, odreži pokrovček in jih izprazni, da ostanejo samo še nekake skodelice. Te skodelice kuhaj v slani vodi pol ure, nato jih odcedi in nadevaj s prelačenimi telečjimi ostanki, ki si jih podmetla z jajcem,

soljo in drobtinicami. Nadevu lahko primešaš tudi nekaj sesekljane slanice. Skodelice položi v dobro omašeno posodo ali pekačo, pokrij jih s pokrovci in jih polji s svetlo obaro, ki si jo pekuhala v goveji juhi. Zeleno duši še kakšne četrt ure in jo nesi na mizo.

Prvi mrzli dnevi

Nastopili so prvi mrzli dnevi. Vsak dan srečujem na ulici nešteto mladih deklet, ki se trepetaje zavijajo v tenke jesenske plaščke. Skozi modne čevljičke iz jelenovine počasi, a vztrajno prodira jesenski dežek, svilene nogavice so že tudi potemnele od vlage in mokrote, nasek je rdeč, skoraj vijoličast...

»To je najstrašnejši čas,« mi je nekoč tožila znanka. »V službo vzamem vsako jutro tri robce, opoldne jih že premenjam. In moja šminika! Nekaj neverjetnega! Puder sploh ne drži, ruž je vijoličast in tudi kadar se dvakrat ali trikrat na dan prešminkam, sem videti vsa bolna in premražena!«

Nisem ji vedela kaj odgovoriti, molji dobri znanci, saj sem slutila, da me ne bo ubogala. Jeziček mi pa ni dal miru in tako sem ji naprtila: »Seveda, ko nosiš pod to tenko jesensko jopico svileni bluzo, zdaj ko peči v pisarni še niso tople! In ti čevlji! Saj so za ples in ne za dež. Kaj pa zasebno življenje? Ali kaj pridno ješ in spiš?«

Znanci je postalo nekoliko nerodno, toda naposled je le odgovorila: »Veš, zdaj imam ravno shujševalni postopek in jem le zelenjavno in sadje. Ta teden bom končala. Spim precej, saj ležem že ob enajstih, včasih tudi ob desetih.«

»Tak tako je to!« sem se razhujala. »Zdaj, v tem mrazu ješ samo solato. Nič čudnega, da si vsa premrla in vijoličasta. Nauči se vendar pametnega življenja! Kaj je najlepša linija brez zdravlja? Jeseni le opusti vse mogoče shujševalne režime in spet po človeško jej tudi masne jedi, domače slaščice in opusti pa tja likerje do brega vina, pijem pa razne kazele ali jih pa vsaj zamenjaj s šilcem žganja. Dobro, toplo kosilo te bo takoj poživilo in ti vrnilo izgubljeno toploto. Ali morda veš, kako boš svoj vijoličasti nos spet obeležila? Ne s pudrom, temveč z — nožnimi kopelmi. Da, da, ne glej me tako začudeno! Vijoličasti nos in mrzle noge imajo skupen vzrok v slabem krvnem obtoku. Popraviš ga z vročimi nožnimi kopelmi in z masažo vsega telesa. Da ti pa težko pridobljena toplota ne bo uhajala, si obleci

volneno obleko ali pa volneno jopico, dobre čevlje ali snežke in si posadi na glavo volneno čepico!«

»Kako si energična, morda imaš pa prav,« je dejala zamišljeno moja znanka.

»Docela prav imam, ljuba moja, lahko mi verjameš. Ako imaš dobro službo in se vseeno treseš ob prvem mrazu, te lahko vsakdo pošteno ošteje! Le pomisli na tiste revice, ki imajo za vse le en plašček in samo ene čevlje. One imajo pravico do mraza, ne pa ti! In ta šminika! Ali misliš, da si kaj lepša, če ti na koncu rdečega nosu čepe kepične snežne bele pudra? Rdečilo za ustnice je že bolj opravičljivo, seveda ako je v njem dovolj vase!«na. Pa brez zamere!« (n)

ŽENSKI RAZGOVORI

A. Ž. Gornji grad. Draga gospa: Pretek za avbo vam bomo te dni po pošti poslali. Ta pretek našijete na prav tako širok in dolg trak črnega baržuna, vse oblike pa z belim sukanecem prešijete, tako da se bodo dobro poznale tudi na baržunu. Papirnati pretek potlej lahko odtrgate. Zastran dela sem vprašala v trgovini z ročnimi deli. Priporočili so mi ta vzorec kot enega najstarejših in najoriginalnejših. Izdelati bi pa morali avbo z zlatimi oblikami in rumenim sukanecem. Oblike kupite v trgovini z ročnim delom (ako bi želeli in nam naprej poslali denar, bi vam jih lahko mi priiskrbeli in poslali). Te oblike so iz zlatih kamnov in luskin, ob robih imajo luknjice in na baržun jih prišijete z rumenim sukanecem. Oblike so prav tako velike kakor na preteklu. Tako prišijete po vrsti vse zvezdice srčke in pike; dela je tako malo, da je avba lahko v enem dnevu gotova. Oblike in sukanec bi stali 150 din. Ako vas delo zanima, nam še pišite, in sporočite ali ste z vzorcem zadovoljni in ali naj vam pošljemo tudi oblike. Vas najlepše pozdravlja Saška.

»Zagrebc, Draga gospa! Glede operacije prsi vam ne moremo svetovati tega ali onega zdravnika in tudi ne kakšnega zdravniškega zavoda. Najbolje je, ako greste k svojem domačemu zdravniku, ali pa h kozmetiku in se z njim posvetujete glede operacije. Zdravnik bo najzanesljiveje vedel, kakšna operacija je potrebna in ali je sploh potrebna. Svetoval vam bo tudi primeren zdravniški zavod in primerne operaterje. Operacija najbrže ne bo dražja od navadnih operacij. Morda bi se lahko dali operirati tudi v Ljubljani in vam ne bi bilo treba hoditi v Zagreb. Vas lepo pozdravlja Saška.

Otroške vozičke
in igrače, šivalne stroje
kupite po ugodnih cenah pri
S. REBOLJ & DRUG
Ljubljana, Gosporvetika c. 13

KAJ NAJ JEDO LJUDJE, KI MNOGO SEDE

Po članku v newyorški »Physical Culture«

V vseh civiliziranih deželah nalezimo na nenavadno veliko število bolezni, ki bi jih lahko preprečili. Največ teh bolezni bi se lahko obvarovali s pravočasno ureditvijo pravih navad v prehrani. Trdim celo, da je prehrana eden izmed najvažnejših in najbolj preprostim problemom, ki jih mora še rešiti današnja veda.

Človek je ustvarjen za delovno življenje v svobodni naravi in zato se nikoli ni mogel prav uspešno prilagoditi zaprtemu, tesnemu življenju, s katerim se mora danes sprijazniti večina delovnih ljudi. Povprečnemu človeku, ki dela sedé vsaj tretjino dneva, zato tudi ne prija prav umetno zračenje in kurjeni prostori, tem manj, ker ima, razen na izletih, le malo priložnosti, da bi se do stega naučil solnca in svežega zraka. Ves dan deluje le majhno število njegovih mišic, posledica je, da mišice izgubijo prožnost; posebno se polne trebušne mišice, tako da ne sodelujejo več pri izpraznjevanju črevesja.

Ze samo ti vzroki navadno s časom povzročijo motnje v prebavi (saj sta sveži zrak in gibanje glavni pogoji za dobro prebavo); če se jim pridruži pa še napačna prehrana, nastopijo kot neizogibna posledica prebavne motnje. To je tudi vzrok, da ljudje, ki sedé delajo, bolehalo za različni civilizacijskimi boleznimi, kakor so zapeka, vnetje slepiča, turi v želodcu in dvajsterniku, vnetje žolčnega mehurja in kolitisa. Toda po mojem je pri teh boleznih najnevarnejše to, da pripravljajo tla za razvoj raka. Zato ima človek, ki sedé dela, polno razlogov, da posveča posebno pažnjo svoji prehrani. Zavedati se mora, da njegov način življenja pospešuje zapeko; da jo prepreči, mora glavno težnjo prenesti na pravi način prehrane.

Pri nas se je udomaćila navada, da mnogo jedi pripravljamo s kemijskimi pripomočki konzerviranja, z drugimi besedami, zastrupljanja. Posledica je, da nam prihaja hrana po ovinkih skozi tovarne, v zabojih, zaljubljenih skatlah in steklenicah, namesto neposredno s polja ali vrta, kakor je odločilo narava. Pri pripravi jedi se pa uničujejo razne snovi, ki so važne za življenje.

Moja prva in najvažnejša zahteva je, da mora človek, ki deloma ali pa sploh samo sedé dela, uživati naravno hrano. Pod naravno hrano mislim mlečne jedi (mleko, presno maslo, sir, kajmak) in jajca, dalje zelenjavo, kakor krompir, repo, zelje in drugo zelenjavno hrano; (to hrano, če le more, jedo presno). Naravna hrana je tudi sveže zrelo sadje vseh vrst, orehi, pa tudi vsi drugi zrnati sadeži in stročnice. Iz teh hranilnih snovi si lahko sestavimo ves naš jedilnik tako, da bo ustrezal vsem zahtevam umne prehrane in preprečil bolezni.

Menda ni treba posebej poudarjati, da je najzdravejši kruh iz grobo zmlete pšenice. Če bi bil diktator, bi bila ena mojih prvih odločb prepoved belega kruha in bele moke. Prepričan sem, da bi se ljudsko zdravje takoj izboljšalo. Izogibajmo se pa tudi prepoštega uživanja rafiniranega sladkorja. Dosti je vzrokov za domnevo, da pretirano uživanje takšnega sladkorja lahko povzroči katarsko zastrupljenje, in sicer zato, ker sladkor tako spremeni kemijo telesa, da uniči sleherni potrebo po masti. Znano je, da sladkosnedeži navadno ne marajo masti, a živalske masti imajo vitamini A in D, ki varujejo telo pred kislimi bacili.

Ljudi, ki sede delajo, rada prime izkušnja po zgoščenih ogljikovih hidratih v obliki slaščic in čokolade, ker jih lahko brž dobe in ker hitro uteše lakoto. V tem se največkrat pregreše ženske in dekleta, posledica tega je pa slabo zdravje. V mleku in sirih imamo naravne proteine, ki so prav tako dobri kakor proteini v svežem mesu. Človeku, ki sede dela, ni priporočati preveč mesa. Meso podpira gnitje v črevesju, posebno tedaj, če je človek nagnjen k zaprtju; prav tako povečuje pa tudi nevarnost zastrupitve. Razen tega radi podležemo izkušnji, da pojemo preveč mesa, a prav pretirano uživanje mesa je za zdravje nevarno, saj povečuje krvni pritisk, povzroča krčne žile in škoduje ledvicam.

Ne smemo pa tudi pozabiti, da je meso sorazmerno draga hrana in da bi denar, ki ga zanj izdamo, mnogo bolje uporabili za sadje in za mlečne jedi. Meso naj zavzema le zelo omejen del človeške prehrane; človek, ki mnogo sedi, naj je meso le s skrajno previdnostjo. V vsakem primeru je pa priporočljivo, da jemo meso le enkrat na dan, pa tudi tedaj le v majhnih obrokih. Dva dneva v tednu jedo samo brez mesa, to bo gotovo dobro vplivalo na telo.

Zapomniti si moramo, da nikoli ne smemo jesti med obroki. Jest mora-

Od dvigalskega streežnika do glavnega ravnatelja

Australija, ta mlada, redko naseljena celina, je še zmerom dežela, kjer nosi zmogel človek — da povemo z Napoleonom — svojo marsikaj palico v telečnjaku.

T. E. Maloney, novi glavni ravnatelj južnoavstralskih železnic, ima za seboj čudovito življenjsko pot, podobno fantastičnim ameriškim zgodbam o poplačani pridnosti in podjetnosti.

Bilo je leta 1899, ko je tedaj štiri-najstletni Ernest iz Sydneya plaho

zaposril za vajensko službo pri železnici v queenslandski deželi. Sprejeli so ga in dodelili močnemu uradniškemu vratarju kot boyja pri dvigalu. Za mladega dečka so tedaj nastopila leta osebne pridnosti in trdega življenjskega boja. Moral se je preživljati s svojo skromno plačico, saj ga mati, siromašna vdova, ni mogla podpirati. In Ernest se je učil. Z osemnajstimi leti je bil že uradnik in kmalu so mu zaupali važne naloge. Čutil je pa, da je to zanj še zmerom premalo, in zato se je vpisal na visoko šolo.

Nekega dne je pa zaposril za štiri

mesece dopusta in jih je tudi dobil. Dotlej je bil že toliko prihranil, da si je lahko privoščil potovanje po Evropi. Svoje potovanje je izbral za natančno proučitev razmer pri angleških železnicih.

Tedaj je južnoavstralska železniška družba postala nanj pozorna in ga je imenovala za tajnika in ravnateljstva. Od tod dalje je šlo kakor namazano. Ko se je izpraznilo mesto glavnega ravnatelja, ga je dobil Maloney. Nedavno so ga vprašali, kako namerava na tem vplivnem mestu preživeti svoj prosti čas; odgovoril je: »Pri učenju.« (»Weltblick«, Zlin)

Ugani...

...koliko telefonov imajo v Londonu! Nič več in nič manj kot tri milijone! Ondas so Londončani doživeli neneviden rekord: napeljavajo trilmilijonov telefona. Zdaj se London lahko s ponosom naziva prvo telefonsko mesto na svetu.

Pri tej priložnosti je londonska pošta na upravo izdala zanimivo statistiko o razvoju londonskega telefona. Poteklo je namreč celih 43 let, preden je London imel milijon telefonskih naročnikov. Leta 1879, so telefon uvedli in leta 1922, se je prijavilo milijonti naročnik. Za drugi milijon pa ni bilo treba tako dolgo čakati, komaj devet let, saj je imel že leta 1931, London dva milijona telefonov. In še hitreje, že v šestih letih, se je pridružil še tretji milijon. Londončani upajo, da se bo število naročnikov do leta 1942. dvignilo še za en milijon. (n)

Žena,

gospa in soproga

Iz stenskih napisov v nekem bostonskem židovskem poročnem uradu

Ako se človek poroči, dobi ženo, gospo ali soprogo.

Iz ljubezni si vzame ženo. Iz udobja gospo. Iz castihlepeja soprogo.

Svojo ženo ima zase. Gospo za svoje znanje. Soprogo za ljudi.

Ako zbolí, skrbi zanj njegova žena. Obišče ga gospa. Soproga povpraša po njegovem zdravju.

Za gospodinjstvo skrbi žena. Za hišo skrbi gospa. Za modo skrbi soproga.

Z ženo greš na sprehod. Z gospo se popelješ ven. S soprogo hodiš na popoldanske zakuske pod milim nebom.

Žena deli z nami našo žalost. Gospa deli z nami denar. Dolgove dela soproga.

In ko (če Bog da, v stodvajsetem letu) umremo, nas objokuje žena. Za nami tarna gospa. In soproga nosi žalno obleko. (»Selbstwehr«, Praga.)

Elektrarna na kolesih

Električno orodje za vrtna dela, kakor škarije za živo mejo, mehanska kosa, žaga za drva itd., se je v industrijskih državah že precej uvedlo.

Za zamreženimi okni

Dr. L. Vervaeke (glavni ravnatelj zavoda za kazensko antropologijo v Belgiji), P. Cornil, S. de Madariaga, odvetnik Henry Torres, Gilbert Murray, Herbert Samuel, H. G. Wells, Austen Uden, dr. Metod Dolenc (vseučiliški profesor v Ljubljani), William B. Cox in še več drugih znanstvenikov svetovnega slovesa je predložilo Zvezi narodov v Ženevi spomenico s statistiko kaznjencev vseh držav na svetu. V spomenici pravijo med drugim:

»Prav se nam zdi, da ponovno opozorimo Zvezo narodov na ravnanje s kaznjenci v raznih državah, posebno pa na vtis, ki ga zbujajo toliko kaznovanje z zapornimi, kot orožje proti političnim, plemenskim in celo verskim obtožencem.«

Navajamo v spomenici navedeno statistiko in prepustimo čitateljem, da se zamislijo ob številkah.

Država	Število prebivalstva leta	koliko (v milijonih)	kda	Število zaprtih	koliko	na 100.000 prebivalcev
Estonska	1934	1.1	avg. 1935	3.100	275.2	
Finska	1933	3.7	maja 1935	8.669	231.8	
Nemčija	1935	65.2	julija 1934	102.349	156.9	
Bolgarija	1934	6.1	jan. 1936	9.256	152	
Poljska	1931	31.9	maja 1936	48.157	150.7	
Italija	1934	42.2	dec. 1935	56.690	131.9	
Avstrija	1934	6.8	1933	7.092	104.9	
Madžarska	1934	3.9	julija 1936	8.613	96.7	
Belgija	1934	8.3	dec. 1935	5.046	61	
Norveška	1930	2.8	jan. 1936	1.807	57.1	
Francija	1931	41.8	nov. 1932	32.409	55.4	
Nizozemska	1934	8.4	dec. 1933	4.398	52.4	
Švedska	1934	6.2	dec. 1933	2.401	38.5	
Anglija	1931	39.9	1935	11.948	29.9	

PRIPOMBE

¹ Tu niso všteti v koncentracijskih taboriščih zaprti ljudje; v njih je po cenitvi iz januarja 1936 zaprtih 40—50.000. (»Manchester Guardian Weekly«, 12. junija 1936.)

² Tu niso všteti v koncentracijskih taboriščih zaprti ljudje; teh taborišč je okoli 100.

³ Tu niso všteti v delovnih in koncentracijskih taboriščih zaprti ljudje.

⁴ Tu niso všteti na policijski zaprti ljudje.

⁵ Tu je všteti tudi 4000 deportirancev na Guyani.

(Po zagrebški »Novi Riječie«)

KAKO ŽIVI ŽENA NA KITAJSKEM

Po članku v londonskem »Strand-Magazinu«.

Na Kitajskem ni tiste socialne srednje mere, kakršno poznamo v Evropi. Socialne razlike so zelo velike, lahko bi jih razdelili v štiri vrste: delavce, ali kakor jih Kitajci imenujejo kulije, ti so najnižji družabni sloj; poljedelce, njih življenjski nivo predstavlja merilo blagostanja ali bede kitajskega naroda; dalje trgovce in državne uradnike, prištevajoč med nje tudi vojaštvo.

Zene delavcev in poljedelcev

Kulijeva žena skrbi za otroke in za svoje revno gospodinjstvo, včasih pa skupaj z možem dela v čistilnicah bombaža, volne ali drugih izvoznih produktov. Ti sužnji svojega življenja so se menda rodili le zato, da pač nekako dosepejo do konca svoje življenjske poti. Za seboj ne puščajo nikakršnega sledu, nihče izmed njih ne pride nikoli v ospredje, nihče se nikoli ne dokoplje do nepremičnin in otroci takih delavcev ostanejo spet samo delavci. Če dekleta nimajo priložnosti, da bi se poročile, se prodajajo že od svojega štirinajstega leta ali si pa služijo kruh kot »pevačice«. Ta družabni razred je žrtev nemile usode. Zene kulijev so skromne in potrpežljive.

Poljedelskim ženam se godi nekoliko bolje. Sicer ne vedo, kaj je blagostanje ali izobilje, vendar imajo vsaj streho nad glavo, čeprav je le slamnata. Med njimi naletiš na nenavadno lepe ženske; drugače so pa poljedelke nekakšna ženska povprečnost.

Uradniške in trgovske žene

Odo te množice nižjih slojev se pa zelo razlikujejo žene in dekleta trgovcev in uradnikov. To so krotke, prijetne in vesele ženske, vzgojene po strogih rodbinskih tradicijah. Na pekinških ulicah ali pa po cestah velikih kitajskih primorskih mest srečujemo vitke, sorazmerno razvite ženske z živo, ljubko hojo; te ženske lahko nedvomno pristejemo k najlepšim na svetu. Nikoli nikamor ne hite in nihče jih ne podi. Nosijo svilene, lepo ukrojene obleke, ki se tesno prilagajajo životu; imajo krasne vitke noge, iz njihove pojave diha prirojena odličnost. Jedo zmerno, da se ne bi zredile ali shujšale. V družbi so vesele in temperamentne in se znajo dobro zabavati. Te moderne Kitajke rade zahajajo v gledališče prav tako v evropske kavarnе, a zavedajo se, da se jim kitajski okoliš najboljše poda. Dovolj so pametne, da se ne oblačijo v evropske obleke kakor Japonke. Močno je pri njih razvita ljubosumnost. Večkrat se tehnično celo spomirajo in konec je včasih tragičen. Pogosto se zgodi, da se dve dekleti zaradi fanta resno ranita, ali pa celo umreta.

Kako se poroče

Ko dekle izpolni svoje petnajsto leto, ji starši prično iskati ženina. Po kitajskih zakonih zakona ne skleneta mož in žena, temveč njuni starši. Za zakon pa ni potreben pristanek neveste ali ženine. Zakon je veljaven, če so izpolnjene te formalnosti: treba je do podrobnosti sestaviti ustno ali pisмено pogodbo v posredovalčev prisotnosti in izmenjati listini, na katerih sta zapisana dan in leto nevestinega in ženinega rojstva. Nato darujejo in sprejemajo darove, nevesto pa ponesejo na nosilnici v ženino hišo; tamkaj se mora pokloniti slikam njegovih prednikov. Navadno pri tem obredu ni zastopnikov cerkvene in posvetne gosposke.

Po kitajskih zakonih je zakon neveljaven, če ženina prevzamejo. Ako nevestina družina preslepari ženino družino z namenom, da odda hčerko s telesno hibo ali z neozdravljivo boleznijo, lahko potlej ponudi njeno sestro kot nevesto. V tem primeru kaznujejo pa posredovalca, ki je v imenu nevestine družine sklenil pogodbo, z 80 udarci, ženine darove mora pa nevestina družina takoj vrniti ženini družini.

Če mož nabije ženo v sveti jezi, žena nima pravice do ločitve zakona. Če jo je pa mož nagovarjal k prostituciji, se žena od moža lahko loči, četudi se še ni začela prodajati. Ločitev se zelo redke, če je pa do ločitve prišlo po ženini krivdi, žena navadno te sramote ne prenese in ni izključeno, da si žena zato vzame življenje.

Družinsko življenje pri Kitajcih je zelo bujno, toda mož sme pripeljati v hišo drugo ženo, ako s prvo ni imel otrok.

Vštric s pojmanjem tuberkuloze, difterisa in legaria; vštric s padajnim umrljivosti narašča število duševnih bolezni.

Dr. A. Carrel

za DAME

Je kompletne kolekcije novih modelov za jesen in zimo v vseh velikostih že pripravljena. Oglejte si jih pred nakupom, kot mnogo drugih boste tudi Vi zadovoljni v konfekciji

PAULIN Ljubljana
KONGRESNI TRG 5

Naš novi roman

PO TRNJEVI POTI

Po nemškem izvirniku priredila K. K.

9. nadaljevanje

»Upajmo, da te danes ne bo nihče klical,« je rekla. »Nerodno bi bilo, če bi moral kar na hitro od mize. In tudi tvojih lakastih čevljev bi bilo škoda v takšnem vremenu.«

Videti ni bil ravno najboljšje volje, kajti materi je komaj odgovoril, potem se je pa utrujen vrgel na divan. Gospa Minka mu je hitro nalila skodelico kave in se mu je hitela še enkrat opravičevati zaradi sitnosti, ki mu jih je davi naprava.

»Uradnikova gospa je čisto navadna goska,« je menila, »da je pa tako neumna, ne bi nikoli mislila. Kakor da bi bilo zanjo kaj novega, da je njeni sestri jetika pobrala.«

»Toda bolnikov vendar ne smemo spominjati mrtvih.«

»Tako!« je vzklila in je uprla roke v bok. »Pa vendar ne misliš, da bo živela še najmanj sto let?«

»Nikar, mati, saj je vendar na dlani, da bolnikom ne gre praviti takšne stvari!«

»Le zakaj ne? Meni se pa zdi celo prav, da jih malo prestrašiš, potem vsaj bolj pazijo nase. Boš videl, da ne bo silila moža, naj gresta na ples, in...«

»No, ti bi bila odlična zdravnik, mati,« je vzklila in se je prisiljeno nasmehnil. »Toda zdaj je čas, da se odpraviš. Prosim te, pojdi kar naprej, jaz bom prišel nekoliko pozneje. Moram še nekaj napisati.«

Gospa Minka je odšla. Mladi zdravnik je še trenutek poselel, potem je pa odšel na vrh in je potrkal na tetina vrata.

»Ali je Julija tukaj?« je vprašal v temno sobo.

»Ne!« mu je odgovorila Frida.

»Kje pa je?«

»Sam Bog ve,« je vzdihnila teta.

»Ves večer je nisem še prav nič videla. To dekle je tako čudno. Morebiti ji je hudo, ker ne sme na ples. Toda jaz ji ne morem pomagati. Še za najpotrebnejše stvari nimam denarja, kaj šele za kaj takega!«

Teta Frida je to pot imela nekoliko prav. Julija je bila pri kosilu ves čas nekam blede. Še bolj je pa pobledele, ko ji je Minkina služkinja prinesla gospodinjsko lepo črno svileno obleko in jo je proslila, če bi ji hotela nekoliko preurediti staromodne čipke.

»Naši gospe je drugače vseeno, toda danes, ko pojde z gospodom na ples, hoče biti lepo oblečena,« je pristavila.

Julija je Minkino željo vestno izpolnila, pri tem si je pa v živih barvah predstavljala ples v Kazini. Zgovorni ženski niti na um ni prišlo, kako hudo je moralo biti mlademu dekletu. Julije si na plesu nikakor ni mogla zamisliti. Toda vitki mladenki, ki je tako vneto šivala čipke na šumečo svilo, so od vročega hrepenenja privrele na oči grenke solze. Mar je bilo njej za ves tisti sijaj! Le to jo je neskončno bolelo, da bo šel on na ples — brez nje. Obšel jo je mučen občutek. Zakaj, ni vedela. Občutila je samo pekočo bol. Revica ni vedela, da je to — ljubosumje.

S tresočimi se rokami je vrgla popravljenno obleko čez stol in zdržala iz sobe. Na hodniku se je ustavila. Kam naj le gre z boljo v duši? Odprla je vrtna vrata in stopila pod majhno ostrešje. Lilo je kakor iz skafa, veter je pripogibal veje in skozi sivi mrak je videla dve razsvetljeni okni. Da, tamkaj v razkošni Krautnerjevi villi, tamkaj je tudi dekle, ki ne more biti srečno in ki bo nočjo prav tako sama kakor ona, medtem ko se bodo drugi veselo zabavali. Da, sama bo in z isto pekočo boljo v srcu kakor ona. In zdajci se je v dežju in viharju napotila k prijateljici, ki se je od tistega dne, ko je postala bratova nevesta, čedalje bolj izogibala. In zdaj ji je hotela pogledati v žalostne oči in ji spet stisniti roko.

Hitela je po mokri vrtni poti in se je kmalu ustavila pred Zinkinimi vrati. Potrkala je.

»Naprej!« ji je veselo odgovorila prijateljica.

Julija je odprla vrata in se je z otroškim začudenjem ustavila na pragu. To, kar je videla, se ji je zdelo kakor v pravljici. Mala Zinka saba je bila bajno razsvetljena, pred velikim zrcalom je pa v svetli bleščeči obleki stala pri-

jateljica in se je zadovoljno ogledovala.

»Tak vstopi vendar!« je vzklila Zinka. »Soba se bo čisto shladila. Veseli me, da si prišla. Mi boš vsaj pomagala urediti lase.«

In pokazala je prijateljici bleščečo lasnico.

»Kajne, da je lepa, Julija? Pomisli, oče mi jo je danes poklonil.«

Potlej je na vse načine poskušala, kako bi se ji bleščeče okrasje najbolje podalo. Ljubko si ga je zasadila med zlate kodre nad visokim čelom.

»Ali ti je všeč?« je vprašala in si je vtila na roko curek kolinske vode.

Julija je obstala pred majhnim kaminom in si je svojo vlažno temno obleko nehoti potegnila nase.

»O, zelo, zelo!« je odgovorila, »toda...«

»No, toda?« je radovedno vprašala Zinka in si je začela oblačiti lepe rokavice, medtem je pa poslala služkinjo po očeta.

»Toda mislila sem, da ne pojdeš na ples.«

»Potlej si se pač zmotila. Le zakaj ne bi šla? Samo enkrat živimo in takrat se moramo veseliti. Če bomo žalostni, se ne bo na svetu zato čisto nič spremenilo.«

»Seveda ne. Jaz sem si samo umisljela, da tebi ni nič za zabavo.«

Zinka ni mogla ničesar odgovoriti, kajti gospod Krautner je pravkar živahno vstopil in navdušeno pozdravil svojo hčerko:

»Bravo, Zinka!«

»Poglej, očka, kako krasno blešči ta zvezdica tu gor!« je vzklila in se je obrnila k očetu.

»Da, da! Zato pa v mojem žepu malo manj blešči,« se je nasmehnil gospod Krautner. Potlej je potrepil Julijo po rami in je pristavil:

»Starega Krautnerja bi bilo treba zaradi njegove razpisnosti zapreti; toda kaj hočemo! Zinka bi rada zmerom imela vse najmodernejše. Vse, samo... vsega ne dobi. Danes me je pregovorila, toda vselej se ji ne posreči. Kaj ne, miška?«

»O seveda. Tvoja mora vedno obveljati!« je rekla Zinka priliznjeno.

In ko se je stari gospod obrnil, se je za njim spasila in se je zasmejala kakor poreden škrt.

»Saj sem vendar gospodar v hiši!« se je z občudovanjem postavil pred hčerko. »Da bi te nočjo videla mati.«

Potlej je potegnil iz žepa ogromen rdeč robec, se glasno useknil in je živžgaje odšel iz sobe.

»Ves je ganjen,« je rekla Zinka in se je spet obrnila k zrcalu. »Povej mi, ali se mi život lepo prilaga?«

»Mislim, da. Lahko noč, Zinka, in obilo zabave!«

»Ostani vendar, saj še ne gremo!«

»Moram domov. Lahko noč!«

Tedaj je prišla služkinja in je nekaj skrivala pod predpasnikom. Julija je natanko slišala, kako je potihem rekla:

»Danes sta bili na pošti kar dve pismi, gospodična Zinka. Julija je videla, kako je njena plavalasa prijateljica z orokavičeno desnico hlastno zgrabila dve rumenkasti pismi in ju hitro vrgla v krasno japonsko skrinjico. Julija je zanesljivo vedela, da je ti dve pismi pisal Fricko, saj je predobro poznala njegov dragi nadišavljeni pisemski papir. Zinka ji je obrnila hrbet in se ni niti zganila, ko je prijateljica odhajala iz sobe. Julija je pa v zrcalu dobro videla, da je na Zinkin lepi obraz leglo nezadovoljstvo.

Otožna je odšla od Krautnerjevih. Najrajši bi se bila jezila na prijateljico in je zato samo sebe oštevala. Njeno razpoloženje pa ni bilo zato prav nič boljše. Počasi kakor tat se je spiznila gor v svojo podstrešno sobico. Čeprav je bilo v njej tema kakor v rogu, je vseeno našla star ležalni stol in se je

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svečelika srajce, ovrtnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

vsa premražena zgrudila vanj. Dež je še zmerom padal in čisto natančno je slišala žuborenje in kloktanje vode na strehi nad seboj. Tu, v temni podstrešni sobici se je Julija lahko nemoteno predala mračnim kljubovalnim mislim, ki so zgrabile njeno ubogo dušo s tako ostrimi kremplji, da se je sama pred seboj ustrašila zaničevanja in jedke trpkosti, ki ju je občutila in ki ju ni uklepal niti en sam slaček spomin ali vsaj kakšno upanje na boljše in lepšo bodočnost. S pomočjo tega varljivega upanja je cele mesece vzdržala v tem sovražnem stanju; toda zdaj ni moglo njeno trpeče srce upati niti na še tako nedolžno srečo več. S prekrizanimi rokami je strta sedela v naslonjaču, popolnoma zatopljena v svojo nesrečo. Na lepem je pa bridko zahtela.

Tedaj je nekdo za njenim hrbotom spregovoril v temo:

»Za božjo voljo, Julija, kaj pa počneš? Tu se boš vendar prehladila.«

»Saj me nič ne zebe!« je rekla kljubovalno.

»Vse drugo bi ti verjel, samo tega ne!« ji je dobrodušno odgovoril mladi zdravnik. »Ali veš, da sem te cele četrt ure čakal pri teti Fridi? Hotel sem s teboj še nekaj govoriti, preden bi odšel, toda tebe ni bilo od nikoder. Nazadnje sem se spomnil! Še tega tvojega ateljeja. Le kaj ti je padlo v glavo, da si šla semkaj? Daj mi roko in pojdi z menoj dol. Tukaj je vendar strupeno mraz.«

V temi je otipal njeno roko in jo je prijel za komolec.

»Pojdi!« je dejal. Pelji me dol! V tej temi ne vidim nikamor.«

Njen glas je zvenel trdo in hladno. »Kaj bi rad?« ga je vprašala.

»Moj Bog! Tak pojdi vendar že! Doli na poti ti bom vse povedal. Nimam mnogo časa, kajti mudi se mi na...«

»Da, da. Na ples! Oprosti, pozabila sem!«

In odtegnila mu je roko.

»Ali bi rada videla, da bi se ubil na teh stopnicah, ker si me izpustil?«

»O ne!«

V temi je otipala stikalo in prižgala luč.

»Tako, zdaj boš videl.«

Stopila je iz temne podstrešne sobice in je počasi šla pred njim po stopnicah.

»Menda bi mi rad še nekaj povedal,« je spregovorila, ne da bi se bila obrnila.

»Hm... da... Da narediva na kratko. Rad bi te vprašal, ali bi hotela... če bi ti le ne bilo neprijetno... Prosim te, če bi mi hotela žrtvovati na dan nekaj ur, da bi mi pomagala pri delu...«

Skratka: če bi hotela biti med uradnimi urami v moji čakalnici. Zgodi se, da me včasih ni tukaj. Bolniki postanejo nepotrpežljivi in ženske se med seboj razburjajo z grozotnimi bolezenskimi istorijami, in tako dalje. Zato mi je potreben priazen obraz, obzirno bitje, sočustvujoče srce... In vse to imaš ti, Julija, in zato sem te hotel vprašati...«

Pravkar sta se ustavila na znožju ozkih stopnic. Mladi mož je v medli luči videl, kako so se mladenske temne oči zasvetile v prevlečki sreči.

»O, in kako rada!« je rekla in na njenem smehljajočem se obrazu ni bilo niti sledu kakšne žalosti.

»Dobra, mala Julija!« je ganjen zamrmral zaradi njene voljnosti.

»Ne smeš misliti, da je to bogve kako lepo!«

»Mirko, ne moreš si misliti, kako sem vesela. A kaj bo teta rekla? Ko moram vsako dopoldne kuhati!«

»Že prav, Julija. Teta si bo spet najela služkinjo.«

»To vendar ne gre!« je vzklila mladinka. »Zares ne, Mirko! Saj ne veš kako...«

»Vse vem, in te prosim, ne vprašuj dalje! Torej — ali mi boš pomagala?«

»Seveda!«

»Potlej pridi jutri zjutraj zgodaj k meni, toda malo pred ordinacijo, da ti bom še to in ono povedal. In zdaj na svidenje, Julija! Sladko spi!«

»Na svidenje!« je komaj slišno odgovorila Julija in je gledala za

NEMOGOČE!

toda z **Bronhi** BONBONI
preprečiti KAŠELJ
MOGOČE JE!

njim, medtem ko je on naglo odhajal. Nič ji ni podal roke in ona ni tega niti opazila. Bila je presrečna, da mu bo smela pomagati. Mar ji je zdaj plesa in Zinke! Saj bo lahko zanj delala in z njim! In to je nekaj drugega, kakor z njim plesati.

Kakor srna je stekla gor po stopnicah v tetino sobo.

»Kako si dobra, teta!« je vzklila iskreno in je stopila k stari dami, ki je sedela za mizo še bolj čemerno kakor včeraj.

Frida je zmignila z rameni.

»Tudi podporo mora človek včasih sprejeti,« je rekla trpko.

»O ne, teta! Mislim, da mi boš pač dovolila, da bom pomagala Mirku!«

»Seveda. Ali pa sploh veš, kaj Mirko hoče od tebe? Natanko mi je povedal, koliko boš dobila na mesec.«

Mladinka je iznenada prebledela.

»Torej mi bo plačal?« je vprašala negotovo.

»Vsekako. In celo zelo dostojno!«

»Tega nečem!« je vzklila Julija.

»Zakaj vendar ne, če smem vprašati? Ali si nemara prebogata? Naj bo doktor, ki te je zaprosil za sprejemno damo, Mirko ali pa kdo drugi, to je vendar prav vseeno!«

Julija je prebledela, potem ji je pa obraz zalila temna rdečica.

»Potlej vzemi ti, kar bom zaslužila!« je nazadnje rekla ostro. »In nikoli mi ne povej, kdaj in koliko ti bo dal, kajti ničesar ne maram slišati!«

Obrnila se je stran in je odšla iz sobe. Njegova plačana uslužbenka bo! Če bi jo zares ljubil, se je ne bi upal kaj takega vprašati!

V nemi boli je sklenila roke. In ko je ura že zdavnaj odbila polnoč, je še zmerom sedela v mrzli sobi ob postelji in njen ponosni mladi obraz se je boril z mirom. In zraven se ji je zdelo, da sliši gosli in da vidi s srebrom tkana oblaci in lesketajoče se plave lase, ki je v njih blestela svetla zvezdica.

»Vse hoče imeti, kar je moderno,« je dejal gospod Krautner. In zdravnik Mirko Roettger je prav tako moderen. Ali ni teta tako rekla?

»Dobra mala Julija!« ji je med valčkovim taktom neprestano brnelo v ušesih. Njegove svetle jasne oči so zrlle iz vrvenja plesočih parov k njej.

»Ali še ne veš, Julija, da ti hočem dobro?«

»Da,« je odgovorila naspol glasno, »vem, vem! Ti si edini človek, ki je bil kdaj dober z menoj, in zato visi na tebi moja duša in moje življenje. Nikar me ne žali, za božjo voljo, nikar me ne žali! To bi bila moja smrt! Ne morem si misliti, da naj bi bilo drugače in da me ne ljubiš! O Bog, ne dovoli tega, vlij mu zame v srce ljubezni, mora me ljubiti, sicer bom umrla!«

Poslednje besede so zvenele kakor pridušen krik, toda nikogar ni bilo, ki bi ga slišal in ki bi tolažil pritajeno ljubezen in zadrževano strast.

V bleščeči svetli plesni dvorani je medtem hodil gospod doktor z neverjetno množico kotiljonov na črnem fraku. Da, zares je prišel v modo! In čisto nazadnje se je nagnila k njemu še plavalasa vila in mu je z nasmejanim obrazom privlela zadnji kotiljon, on je pa ovil roko okoli nje in je zaplesal z njo po gladkem parketu. In poleg gospe Minke, ki je s ponosnim zadovoljstvom gledala za njima, se je stari Krautner udaril z roko po kolenu in se zasmeljal.

»Lep par, gospa sosed, lep par, kajne?« je vzklila. »Tako sta vitka kakor turinška jelke!«

In potlej je pogledal svojo zavaljeno debelo postavo in oglati postavil svoje sosedo in jo je lahko sunil s komolcem v laket.

Dalje prihodnje

Jaz Vam varujem kožo!

Rdeča, hrapava in spokana koža dokazuje, da Vaša koža nima dovolj odporne sile, da je torej slaba. Zato je potrebno, da jo krepčate in sicer z NIVEO. Kajti NIVEA vsebuje »Eucerit« in prodira skozi kožne luknjice globoko v kožo, ji dovaja hrano, jo krepča in ji zvišuje odporno silo. Zato uporabljajte redno NIVEO, da bi Vam ostala koža nežna, mehka in gibčna kljub vlažnemu in hladnemu vremenu!

Gospod Smola

(Nadaljevanje s 4. str.)

Gospa: Ne.
Smola: Sicer je pa to vseeno! Naj bo Kurt ali Hanzi, zelo rad ga imam kljub temu. Zaradi mene bi bil lahko tudi Bonifacij. (Pristransko.) Danes imam hudimano smolo. (Premišlja, o čem naj bi govoril, tedaj zagleda na steni sliko, Duhovito.) Kdo je naslikal tega Rembrandta?

Gospa (hladno): Schwind.
Smola: Polomija! (Bi rad popravil svojo napako). Krasna slika. Med brati je vredna pet sto dinarjev.

Gospa (ledeno): Pri priložnostnem nakupu smo dali zanjo dva tisoč dinarjev.

Smola: Tako? (Sedi kakor na žerjavici.)

Gospa: Strokovnjaki jo cenijo na tri tisoč dinarjev.

Smola: Strokovnjaki so navadno največji osli.

Gospa (ledeno): Ocenil jo je moj brat in on je zaprisežen strokovnjak.

Smola: Zaprisežen strokovnjak je seveda čisto nekaj drugega! (Hoče obrniti pogovor drugam.) Kateri dan sprejemate obiske, milostljiva gospa?

Gospa: Nimam nobenega določenega dne. Ta sprememba v mojem zakonu...

Smola (da bi ji prihranil mučno priznanje): Da, da. Slišal sem o tem.

Gospa (sibirsko hladno): Ali o tem kaj govorite?

Smola: Ne. Samo tako mimo grede sem slišal. (Vstane.)

Gospa (zelo ljubeznivo): Ali že greste?

Smola: Da. Imam še nekaj opravkov... Poljubljam roko, milostljiva gospa. In želim malemu pobiču...

Gospa: Kurtu.

Smola: Malemu Kurtu, da bi kmalu ozdravel. Bodite previdni, kajti zdaj otroci hudo umirajo... (Odide, gospodična ga spremlja do hodnika.)

Gospodična (zunaj): Vidi se vam, da ne veste, da je doktor Köves tajni svetnik in da gre njegovi soprogini naslov „gospa svetnikova“, čeprav je ločena.

Smola: Tako? Tega nisem vedel.

Gospodična: Moji sestri je zelo hudo, ker ste ji tako očito namignili, da ne živi več s svojim možem. Zbogom. (Pusti mladega moža v zadregi pred vrati.)

Smola: Danes imam preklemano smolo. (Služkinja pride in odpre vrata.)

Smola: Poljubljam roko, milostljiva gospodična. (Odide.) (r)

Anekdota

O Adeli Sandrookovi

Pred nekaj leti je Adela kar moči krotko vprašala svojo tovarišico Ilko Grünigovo:

»Dajte no, povejte mi, kako naj se tako storo našminkam?«

Grünigova je odgovorila prav tako krotko:

»Prav lahko, gospa: samo puder si nalahno obrišite.«

Radio Ljubljana

od 21. do 27. okt. 1937

ČETRTEK, 21. OKTOBRA:

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Cas, spored, obvestila ■ 13.15: Koncert radijskega orkestra ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Citre A. Crnce ■ 18.40: Slovenščina za Slovence ■ 19.00: Cas, vreme, poročila,

spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: 10 minut zabave ■ 20.00: Koncert Bežigradskega pevskega društva ■ 20.45: Plošče ■ Cas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski jazz ■ Konec ob 23. uri.

PETEK, 22. OKTOBRA:

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Cas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Ženska ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Francoščina ■ 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Narodne pesmi ■ 20.50: Plošče ■ 21.10: Vjolinjski koncert ■ 22.00: Cas, vreme, poročila, spored ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 23. OKTOBRA:

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Cas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Industrializacija Slovenije ■ 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O zunanjih politiki ■ 20.30: Jaka Smolaka na Triglavu ■ 22.00: Cas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 24. OKTOBRA:

8.00: Plošče ■ 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve ■ 8.45: Verski govor ■ 9.00: Koncert: Sodelujeta kvartet rogov, Cimermanov trio ■ 11.00: Otroška ura ■ 11.30: Radijski orkester in J. Gostič ■ 13.00: Cas, vreme, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče (oddaja prekinjena od 14. do 17. ure) ■ 17.00: Kmet, ura ■ 18.00: Operni šramel ■ 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Slovenska ura ■ 20.30: Majda Lovšćetova in Radijski orkester ■ 22.00: Cas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Orglice in harmonika ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 25. OKTOBRA:

12.00: Havajske plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Cas, spored, obvestila ■ 13.15: Radijski orkester ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravstvena ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Umetnostni spomeniki ■ 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 21.00: Ljubljanski godalni kvartet ■ 22.00: Cas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Pesmi poje Rudolfova, pri klavirju M. Lipovšek ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, 26. OKTOBRA:

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Cas, spored, obvestila ■ 13.15: Zdravice ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Filozofsko predavanje ■ 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Šah ■ 20.00: Radijski orkester ■ 21.00: Pregled svetovne klavirske literature ■ 22.00: Cas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski jazz ■ Konec ob 23. uri.

SREDA, 27. OKTOBRA:

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Cas, spored, obvestila ■ 13.15: Radijski orkester ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Mladinska ura ■ 18.20: Mladinska ura ■ 18.40: Kolektivizacija življenja ■ 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Šah ■ 20.00: Radijski orkester ■ 21.00: Pregled svetovne klavirske literature ■ 22.00: Cas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski jazz ■ Konec ob 23. uri.

Prilika

ugodnega nakupa Hubertus perilo — obleke — za šolarje

Presker
Sv. Petra c. 14

17 šivalnih strojev, ki štikajo in štopajo, poceni na prodaj pri

»PROMET«
nasproti Križanske cerkve.

Knjižna založba tiskarne Merkur d. d.

v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23a

opozarja na naslednje knjige svoje založbe:

Dr. I. Matko — PERKUSIJA IN AVSKULTACIJA	120—
Dr. Vidmar M. — MOJ POGLED NA SVET	100—
Dr. Vidmar M. — OSLOVSKI MOST	100—
Claude Anet — ARIJANA, roman, vezano	30—
Conan Doyle — POZNA OSVETA, roman, vezano	24—
Gabršček A. — GORIŠKI SLOVENC I. del	80—
Kreft — V OKLOPNJAKU OKOLI SVETA, roman, vezano	24—
Rehar R. — PESMI O KRALJEVIČU MARKU, broširano	20—
Rehar R. — POPOTOVANJE PO ZVEZDI VEČERNICI, broš.	12—
Spicar J. — MARTIN NAPIHEK, igra, broš.	10—
Vachek E. — KRI NE KLICE PO MAŠČEVANJU, broš.	48—
vez.	54—
Ivo Šorli — IZBRANI SPISI, obstoječi iz šestih knjig, broš.	230—
vez.	320—

Mala knjižnica — Jurčič: SOSEDOV SIN — Dr. B. Škerlj: CLOVEK — Beecher-Stowe: KOČA STRICA TOMA — Goethe: EGMONT — Horatius Flaccus: PESMI — Storm: JEZDEC NA SERCU — Jan Neruda: MALOSTRANSKE POVESTI. Vsak zvezek stane broširan din 15—, vezan 20—
Na vse gornje cene dovolimo onim naročnikom, ki se sklicujejo na naš oglas v »Družinskem tedniku«, 20odstotni popust.

Mislila je, da je njeno perilo belo...

Če primerjate „navadno“ oprano perilo s perilom opranim z Radionom, Vas očiten razložek presenetli. In sicer zato: Navadno pralno sredstvo odpravi nesnago samo s površine — in nič več. Radion pa stori mnogo več: Krepki kisikovi mehurčki pronikajo skozi tkanino, zrahljajo in izločijo tudi trdovratno in utrlo umazanijo. Zato mora z Radionom oprano perilo biti bolj belo in bolj čisto. In ker poleg tega pere zelo prizanesljivo, ostane perilo dalj časa trpežno.

Schichtov
RADION
pere sam

MALI OGLASI

ZENITVE IN MOZITVE posredujemo kar se da vestno, zelo solidno in diskretno. Vse informacije prospektne razpošiljamo proti pošiljki desetih dinarjev. Imamo v evidenci veliko število odličnih partij obojega spola. »Rezors, Zagreb — Pošta 3.

INŽENIR, tehnični poslovodja velike slovenske industrije, rkt., 40 let, neženjen, se želi poročiti z dobro situirano gospodično (ali gospo), Slovenko ali Nemko. Informacije proti pošiljki znamk za deset dinarjev daje: »Rezors, Zagreb — Pošta 3.

KAPETAN KONJENICE, Zagrebčan, rkt., neženjen, 30 let, se želi poročiti s simpatično slovensko ali nemško gospodično iz dobro situirane rodbine. Informacije proti pošiljki znamk za deset dinarjev diskretno: »Rezors, Zagreb — Pošta 3.

MORNARIŠKI PODČASTNIK (narednik), rkt., bi se rad poročil z slovensko gospodično iz dobro situirane rodbine. Lahko je življa, trgovka ali kaj podobnega. Informacije proti pošiljki znamk za deset dinarjev — diskretno: »Rezors, Zagreb — Pošta 3.

MLAD INDUSTRIJEV, edinec, 30 let, rkt., neženjen, lastnik razširjene zagrebške industrije, brez dolga, se želi poročiti s simpatično, dobro situirano slovensko gospodično. Informacije proti pošiljki desetih dinarjev v znakmah — diskretno: »Rezors, Zagreb — Pošta 3.

ODVETNIK, Slovenec, rkt., 50 let, neženjen, z dobrodočo pisarno bi se rad poročil s samostojno gospodično ali gospo, Slovenko ali Nemko. Informacije proti pošiljki znamk za deset dinarjev diskretno: »Rezors, Zagreb — Pošta 3.

POUČNE KNJIGE, zelo koristne, prodam po povzetju: Kako se obvarujem vseh boleznih din 15—, Kako se žena obvaruje spočetja, nosečnosti din 30—, Zdravje spolnega življenja din 15—, Dekleta, ki niso za zakon, din 15—, Veliki vsevednež din 20—, Velika sanjska knjiga din 25—, Knjiga o dostojnem vedenju din 20—, Najboljša kuharica 35 dinarjev, »Sarkos Ljubljana, Moste, Vodmatška 14/1.

ŽELEZNIŠKI PODURADNIK, vdovec, star 37 let, rkt., ki ima v Zagrebu 3 hiše v vrednosti 600.000 dinarjev, brez dolga, bi se rad poročil s slovensko gospodično lepe zunanosti iz dobro situirane rodbine. Informacije proti pošiljki znamk za deset dinarjev: »Rezors, Zagreb — Pošta 3.

PODPOLKOVNIK PEŠADIJE, Ljubljčan, rkt., vdovec, 42 let, elegantne zunanosti, bi se rad poročil s slovensko ali nemško gospodično iz dobro situirane, boljše rodbine. Informacije proti pošiljki znamk za deset dinarjev — diskretno: »Rezors, Zagreb — Pošta 3.

SODNI KAPETAN, star 32 let, elegantne zunanosti, zelo soliden, neženjen, se bi rad poročil s slovensko ali nemško gospodično iz dobro situirane rodbine. Informacije proti pošiljki znamk za deset dinarjev — diskretno: »Rezors, Zagreb — Pošta 3.

DRŽAVNI URAĐNIK, pravoslačen, star 28 let, neženjen, Zagrebčan, bi se rad poročil s slovensko gospodično, čiste preteklosti in lepe zunanosti. Informacije proti pošiljki znamk za deset dinarjev — diskretno: »Rezors, Zagreb — Pošta 3.

POZOR GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s **KURIVOM** pri trvdki

RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom **LJUBLJANA VII.**

Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 2708

Prvi poskus stalni odjem

FR. P. ZAJEC

IZPRASAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA — STARI TRG 9

Velika izbira vseh vrstnih naočnikov, povečevalnih stekel, daljnogledov, leplomerov, barometrov, barotermometrov, higrometrov, t. d. — Raznovrsne ure, zlatina, srebro, — Ceniki brezplačno.

V naši pedikuri odstranimo:

trdo kožo, zarasle nohte in kurja očesa.

Masiramo noge!

Pedikura in masaža
DIN 10—

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA 7

Patent »Kraljica peč«

ki se naloži le enkrat dnevno in greje ves dan, je v zalogi pri **A. SEMENIČ IN DRUG**, Ljubljana, Miklošičeva c. 15

